

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

при Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

Коментар до аграрної законодавчої ініціативи

APD/KAG/01/2018

Коментар до законопроекту України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Адвокат Г.-Уве Шьоне

Київ, березень 2018

Про проект «Німецько-український агрополітичний діалог» (APD)

Проект «Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)» реалізується за підтримки Федеральним Міністерством продовольства та сільського господарства (BMEL) з 2006р. і наразі до 2018р. та за його замовленням через виконавця ТОВ ГФА Консалтинг Груп, а також робоче співтовариство, яке складається з ТОВ ІАК Аграр консалтинг (ІАК), Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (ІАМО) та ТОВ АФЦ Консультантс Інтернешнл. Реципієнтом проекту виступає Інститут економічних досліджень та політичних консультацій в Києві. При реалізації важливих заходів для розвитку ринку землі, використання державних земельних площ та приватизації АПД працює у кооперації з ТОВ з управління та реалізації земель (BVVG). Бенефіціаром проекту виступає Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Проект має підтримувати Україну в питаннях розвитку сталого сільського господарства, ефективної переробної промисловості та підвищення міжнародної конкурентоспроможності відповідно до принципів ринкової та регуляторної політик та з урахуванням потенціалу розвитку, який виникає в рамках Угоди про Асоціацією між ЄС та Україною. З цією метою Проект має надавати інформацію про німецький, зокрема, східнонімецький, а також міжнародний, європейський досвід з розробки рамкових аграрно-політичних умов, а також з організації відповідних аграрно-політичних установ.

www.apd-ukraine.de

Автор

Г.-Уве Шьоне

ЗМІСТ

I. Передмова	4
II. Методичний підхід.....	5
III. Зауваження до законопроекту	6
а. Основне/принципове.....	6
б. Детальні питання	7
VI. Підведення підсумків	12
Додатки.....	15

I. ПЕРЕДМОВА

Проект Закону «Про сільськогосподарську кооперацію» знаходиться на розгляді у Верховній Раді (Верховна Рада, Проект Закону «Про сільськогосподарську кооперацію», номер 6527, дата реєстрації 31.05.2017, http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61932)

Мене попросили проаналізувати даний законопроект та висловити свої думки, які зможуть послужити на користь розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні.

В жовтні 2017 року було проведено численні зустрічі щодо специфічних питань кооперації з представниками кооперативів, професійних союзів, державних органів та відповідальними за розвиток кооперації в політичних колах України.

Квінтесенцією проведених зустрічей було:

1. Україна надає сільськогосподарським кооперативам високого політичного пріоритету, готова сприяти їхньому розвитку та очікує злету кооперативів, як таких, та в контексті сільського розвитку.
2. В Україні існують численні сільськогосподарські кооперативи, однак, їхній розвиток відбувається дуже диференційовано.
3. За тенденцією темп розвитку сільськогосподарських кооперативів не відповідає очікуванням, на які сподівалися.
4. Існує потреба в діях щодо оптимізації рамкових умов для діяльності сільськогосподарських кооперативів.
5. До цих рамкових умов зокрема належить адаптація важливих для кооперації правових регулювань до актуальних політичних та економічних потреб.

Ті депутати, що подали законопроект, який наразі характеризується, до найвищого народного представництва, у обґрунтуваннях його доцільності звертають увагу на конкретні слабкі місця:

- Існують недосконалі та несучасні правові приписи щодо регулювання кооперації.
- Жорсткий розподіл сільськогосподарських кооперативів на виробничі кооперативи та обслуговуючі кооперативи не виправдав себе на практиці.
- Неприбутковий статус кооперативів у поєднанні з податково-правовими регулюваннями обмежує конкурентоспроможність кооперативів.
- Обов'язкова участь членів кооперативу у його діяльності (робота в кооперативі) створює у виробничих кооперативах перешкоди для їхнього можливого розвитку.

Ці принципові оцінки співпадають з результатами зустрічей, проведених в жовтні 2017 року.

Актуальна правова основа для роботи сільськогосподарських кооперативів в Україні не на стільки сприяє їхньому розвитку, як це було б потрібно, а частково навіть блокує можливості для їхнього розвитку.

II. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД

Наведений вище законопроект, надані до нього пояснення та результати зустрічей з тими, кого він безпосередньо стосується, стали вихідним пунктом для подальших роздумів.

До розгляду були залучені наступні правові основи:

- Закон України «Про кооперацію»
Бюлетень Верховної Ради України, 2004, № 5, стор.35, редакція 2014 р., (далі-«GenG»)
- Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію»
Бюлетень Верховної Ради України, 1997, № 39, стор.261, редакція 2012 р.,(далі-«GLWGen»)
- Типовий статут (в наступному зазначається як «типовий статут»)
Постанова Міністерства аграрної політики та продовольства України, 21.05.2013 р. № 315
- Типовий статут сільськогосподарського сервісного кооперативу
Постанова Міністерства аграрної політики та продовольства України, 8.01.2014, № 1
- Типовий статут сільськогосподарського виробничого кооперативу

Запропоновані нові регулювання (6527 від 31.5.2017) порівнювалися із вищезазначеними приписами, зокрема з GenG.

Додатково також були залучені

- Міжнародно визнані орієнтири щодо законодавства в області кооперації
 - Рекомендація 193 міжнародної організації праці (ILO)
Рекомендація стосовно підтримки кооперативів (2002)
 - Henry Hagen, нормативи для законодавства в області кооперації, 3. видання 2012, ILO, Женева
- Інформація з досвіду роботи в країнах, які володіють давньою традицією розвитку кооперативів (наприклад, Німеччина)
- Інформація з досвіду роботи в країнах, які мали подібну до України вихідну ситуацію щодо суспільно-політичних умов (наприклад, Казахстан, Грузія, Киргизстан, тощо).

Враховуючи, що Україна намагається наблизитися до Європи в політичному відношенні, слід було б також враховувати європейські принципи кооперації.

Наданий законопроект було проаналізовано (додаток), порівняно з регулюваннями закону GenG та надано зауваження щодо окремих деталей регулювання з урахуванням міжнародного досвіду.

В результаті проведеного аналізу стала помітною ціла низка проблем, які в деталях представлені у пункті III.b. Цей пункт відповідає окремим положенням у додатку, що надається.

Дана робота не претендує на те, щоб бути повною і комплексною та мати остаточну силу.

Предметом аналізу та наданих зауважень не були перетинання законопроекту з іншими важливими для кооперації правовими областями, як-то область оподаткування, цивільного права, господарчого права та інші.

Масштабом для оцінки змісту законопроекту є встановлення цілі, яку ініціатори законопроекту самі визначили в своєму роз'ясненні:

«Проект Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» було розроблено з метою уможливлення систематичного та всеохоплюючого регулювання всіх відносин, що виникають в результаті створення, роботи та припинення діяльності сільськогосподарських кооперативів з урахуванням міжнародних стандартів та найкращих практик.»

III. ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗАКОНОПРОЕКТУ

а. Основне/принципове

Український законодавець обрав для регулювання питання кооперації методика, відповідно до якої існує один основний/базовий закон (2004, № 5, стор.35, редакція 2014) та багато спеціальних законів (Закон «Про сільськогосподарські кооперативи», Закон «Про кредитні об'єднання», тощо).

Це допустима та міжнародно визнана методика регулювання. Однак, ця процедура вимагає високої якості законодавчої роботи, оскільки існує небезпека виникнення подвійних регулювань та протиріч, в результаті яких може втрачатися наочність, оскільки ті, на кого направлені приписи, змушені будуть працювати з кількома регулюваннями.

Особлива бризантність цієї методики регулювання стає зрозумілішою, коли подивитися на тих, на кого орієнтовані правові норми. В сільськогосподарських кооперативах разом працюють фермери. Вони повинні розуміти та вміти застосовувати відповідні приписи. Метод роботи, пов'язаний із застосуванням актуальної методики регулювання та наявний законопроект цілком можуть бути причиною, чому не відбувся очікуваний позитивний розвиток кооперації та гальмуватиметься в майбутньому, оскільки регулювання наразі практично не є зрозумілими та доступними.

Міжнародна тенденція у законодавстві щодо кооперації іде в напрямку створення одного єдиного закону про кооперацію, що регулює всі проблеми, які є спільними для всіх типів кооперативів, а специфічні галузеві питання (сільське господарство, кредити, питання житла, споживання) викладаються у тих правових нормах, які діють для кожної галузі економіки окремо. Такий підхід спрощує наочність, легкість у використанні, підвищує правову надійність та скорочує бюрократію.

Основні приписи щодо кооперації в Україні виникли в той час, який мав місце іще до принципової політичної переорієнтації України. Ця переорієнтація та значне політичне підвищення вагомості кооперації можуть бути підставою замислитися над тим, чи є це доцільним вводити якісь косметичні зміни до існуючої системи (як наразі передбачається) чи поставлених цілей легше буде досягти завдяки модернізації системи (в напрямку створення єдиного закону).

Однак, оскільки це рішення іще не прийняте, представлений законопроект слід оцінювати з урахуванням актуальної системи (*lex generalis – lex spezialis*).

Основний міжнародно визнаний принцип встановлює, що сільськогосподарські кооперативи є комерційними організаціями, які повинні утримуватися на ринку. В тих країнах, де законодавець зрозумів, що кооперативам необхідно надати зручні для використання, зрозумілі норми для ведення їхньої діяльності та створив для них умови з високим ступенем статутної автономії, кооперативи розвиваються набагато краще, ніж там, де законодавець видав детальні регулювання з високим ступенем обов'язковості дій.

Тому масштабом оцінки законодавчих пропозицій є:

- Залучення до існуючої правової системи та погодження з іншими нормами з цієї та інших, суміжні, правових областей,
- Співвідношення регламентування діяльності адресатів до наданих їм можливостей щодо власних ініціатив,
- Врахування міжнародно створених норм та звичаїв у певній правовій області,
- Зрозумілість (наочність) та зручність у використанні закону відповідними адресатами (тими, кого він стосується).

Наданий законопроект оцінювався з урахуванням вище зазначеного та заяв його ініціаторів.

в. Детальні питання

(У наступних пунктах будуть посилання на окремі статті законопроекту. Вони представлені у додатку. У стовпчику С до кожної статті надане відповідне пояснення.)

1. Відношення законопроекту до відповідного закону (GenG) України
Аналіз додатку показує, що законопроект в більшій частині повторює (дублює) регулювання, які вже містяться у законі (GenG) України.
 - Стаття 3 - основні цілі сільськогосподарських кооперативів
 - Стаття 4 – основні принципи
 - Стаття 6 - процедура застосування
 - Стаття 8 – статутні регулювання
 - Розділ III - членство
 - Розділ IV - управління
 - Розділ V - майно
 - тощо, дивись додаток
2. Законопроект містить регулювання, які є доцільними, але відносяться до закону GenG
 - Стаття 1 визначення – дорадчий голос
 - Статті 6 та 8 – список членів
 - Стаття 15 абзац 8 – можливості оскарження
3. Законопроект містить регулювання, які є доцільними, але відносяться до типового статуту
 - Стаття 9 цифра 2, пункти 3-6, - процедура здійснення грошового внеску, розподілу прибутку, тощо.
4. Законопроект містить регулювання, які зазвичай вводяться до преамбули закону про кооперацію, але в їхньому застосуванні повинні впорядковуватися іншими приписам.
 - Стаття 24 – визначення «прибуток»
 - Стаття 29 – міжнародні відносини
 - Стаття 31 – державна підтримка
5. Законопроект містить регулювання, які незнайомі для правової області кооперації
 - Стаття 1 – пайовий внесок (доля участі) та основний (уставний) капітал
 - Стаття 24 – пайовий внесок (доля участі)
6. Законопроект містить регулювання, які є забюрократизованими та повинні значно скоротитися
 - Стаття 9 – регулювання внутрішньогосподарської діяльності,
 - Стаття 21 – фонди кооперативу

7. Законопроект містить регулювання, які є сумнівними з правової точки зору
 - Стаття 25 абзац 3 – заробітна плата стає кооперативною виплатою
 - Стаття 24 абзац 3 – виключення окремих членів від участі у розподілі прибутку
8. Існує цілий ряд можливостей для регулювання, які можуть бути сформульовані більш оптимально, та в подальшому відноситимуться до закону GenG
 - Статті 6 та 8 – список членів
 - Стаття 10 – аграрні виробники, як члени
 - Стаття 15 абзац 6 – колізія інтересів
 - Стаття 15 абзац 8 – можливості оскарження
 - Стаття 16 абзац 7 – кворум для скликання/призначення позачергових загальних зборів
 - Стаття 16 абзац 11 – кворум при голосуванні на загальних зборах
 - Стаття 16 абзац 12 - уповноважені
 - Стаття 16 абзац 12 – право мати багато/декілька голосів
9. Існують окремі питання, які в українському законодавстві не врегульовані або недостатньо врегульовані
 - Стаття 15 абзац 4 – процедура звільнення з посади (відсторонення)
 - Стаття 16 абзац 10 – збори представників
10. Існують регулювання, які перешкоджають становленню кооперативів на ринку
 - Обов'язок працювати в них для членів виробничих кооперативів
 - Стаття 5 абзац 4 пункт 2 – комісійна операція загальнокорисних кооперативів
 - Стаття 5 абзац 5 – обмеження операцій з не членами кооперативу
 - Стаття 34 абзаци 4 та 5 – розподіл майна при ліквідації
 - Стаття 26 абзац 2 – обмеження розподілу дивідендів
11. Існують регулювання, щодо яких законопроект посилається на індивідуальні статuti кооперативів, однак, їхнє значення вимагає врегулювання основних принципів в законі:
 - Стаття 8 абзац 2 пункт 3 – виключення з кооперативу
12. Існують регулювання, які не відповідають основним міжнародно визнаним принципам кооперативу.
 - Стаття 17 абзац 4 – правоможність (правочинність) президії на представництво кооперативу
13. Законопроект містить деякі принципові регулювання, які потребують особливого роз'яснення :

а. Принципова проблема 1 – стаття 5

Розподіл кооперативів на ті, що здійснюють свою діяльність з метою одержання прибутку або без мети одержання прибутку (некомерційні/загальнокорисні)
Розподіл на прибуткові та неприбуткові кооперативи розходиться з життєвою реальністю. Кооперативи є комерційними одиницями, які повинні знайти своє місце на ринку. Кожне обмеження доступу до ринку погіршує їхню конкурентну позицію. Кооператив повинен мати шанс отримувати прибуток. Як цей прибуток буде розподілятися між членами – це вже інше питання. Це може відбуватися як через прямий розподіл прибутку (дивіденди), так і через внутрішнє регулювання (від-

шкодування товарами), яке в кінці кінців не повинно вести до відображення прибутку в балансі кооперативу.

Загальнокорисні кооперативи відомі з розвинутих країн і тільки з таких областей, які зазвичай покриваються державою (наприклад, піклування про інвалідів) та де держава надає у розпорядження значні поточні засоби для фінансування кооперативу. Кооперативи, яким не надаватиметься шанс на отримання прибутку, практично не будуть створюватися та не зможуть стало розвиватися в ринкових умовах.

Подібна проблема виникає з обмеженням операцій тільки на членах кооперативу (стаття 5 абзац 5).

Передбачені у законопроекті регулювання цих питань не сприяють розвитку кооперативів, вони захищають їхніх конкурентів.

b. Принципова проблема 2 – стаття 18 та стаття 19

Контролюючі органи – ревізійна комісія та спостережна рада

Передбачене регулювання – створити в кооперативі два контролюючі органи – є феноменом, який можна знайти в деяких країнах, які вийшли з колишнього Радянського Союзу. Сучасне законодавство в області кооперації виходить з наявності одного контролюючого органу, - спостережної ради. Вона виконує всі важливі контрольні завдання по відношенню до правління та відіграє роль вищого органу по роботі з персоналом по відношенню до штатних членів правління.

2 контролюючі органи означає більше бюрократичних витрат та більше проблем з координацією.

Особливо проблематичним це є, якщо для перевірки роботи виконавчих органів спостережна рада створюється тільки факультативно (відповідно до закону GenG у кооперативах з кількістю членів більше 50).

У всіх країнах з добре розвинутою кооперацією для кооперативних наглядових органів зафіксовано два принципових питання в якості примусових контрольних завдань:

- Перевірка ведення бухгалтерії та балансової звітності
- Перевірка виконавчим органом діловодства

Українське регулювання щодо факультативного створення спостережної ради по факту виключає можливість контролю роботи правління та можливо відкриває двері корупції та криміналу.

Ця принципова проблема та подальше формулювання завдань, способу роботи та відповідальності ефективного контролюючого органу повинні невідкладно бути продуманими в інший спосіб.

c. Принципова проблема 3 – стаття 22 абзаци 7 – 9

Правові наслідки виходу/виключення з кооперативу

Проектом закону передбачається, що член кооперативу, що виходить з нього, у разі виходу з кооперативу може повністю отримати назад свою частку майна, яку він вніс при вступі.

Такий підхід також можна знайти переважно в країнах, які раніше відносилися до колишнього Радянського Союзу. Це не є сумісним з ринковою економікою.

Кооператив є приватним підприємством, в деякі роки він отримує прибуток, а в деякі несе втрати.

Основний принцип дії кооперації є тим самим, що і для всієї економіки: в приватному комерційному підприємстві його власники мають шанси на отримання прибутку, однак, так саме і несуть ризик можливих втрат.

Якщо кооператив протягом тривалого часу отримує збитки, його члени масово припинятимуть в ньому своє членство, якщо законом їм буде гарантовано отримання назад всієї їхньої частки. Такий підхід, без сумніву, вестиме до банкрутства, чії наслідки змушені будуть нести на своїх плечах ті члени кооперативу, що залишилися йому вірними. (З історії економіки багато подібних випадків відомі, зокрема, з банків в США в 1930-х роках.)

З урахування цього, жоден серйозних законодавець не мав би закріпити у вище зазначеному приписі подібної гарантії – це було б економічно недоцільно та політично не серйозно.

Принцип такий: члени кооперативу, які виходять з числа його членів, так саме несуть втрати, як і ті, що залишаються в кооперативі.

З тими членами, які залишають кооператив, відбувається розрахунок на основі даних річного балансу за відповідний господарчий (фінансовий) рік, в якому вони залишають кооператив. (Як слід це організувати, необхідно іще обговорити – це виходило би за межі завдання, в рамках якого я зараз працюю).

З урахуванням вище зазначеного, стає помітною наступна проблема – внесення приватної земельної ділянки до кооперативу в якості частки.

Це питання є також дуже сумнівним. Вартість земельних ділянок коливається, земельна ділянка може використовуватися для потреб сільського господарства або для будівництва, суперечки під час повернення будуть запрограмовані. У розвинених країнах рекомендується відмовитися від подібного підходу. Доцільним є, щоб член кооперативу надавав свою земельну ділянку кооперативу на точно зафіксований час в оренду. В нього тоді виникне можливість використати орендну платню за ділянку, яку сплачуватиме кооператив, в якості частки для сплати до кооперативу.

d. Принципова проблема 4 – статті 27, 28, 32

Кооперативні об'єднання, союзи та агенція сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації

Кооперативи в довгостроковій перспективі не можуть існувати без системи кооперації, вони потребують супроводу, консультування та перевірки. В розвинених кооперативних системах цю роботу виконують кооперативні союзи. Основа їхньої ді-

яльності знаходиться в законі про кооперацію. Союзи є самопоміжними організаціями кооперативів, які самостійно управляються кооперативами та самостійно фінансуються.

З урахуванням вищезазначеного відкриваються два проблемних кола:

1. Законопроект допускає утворення кооперативних об'єднань та союзів. В Україні наразі ми знаходимо незадовільний стан справ – існує цілий ряд об'єднань, всі з яких борються зі значними фінансовими труднощами та не є в змозі в повній мірі задовольнити бажання кооперативів. Це було б контра продуктивним, якщо законодавець тут дозволить подальшу розрізненість (подрібнення).

2. Україна стоїть на початку розвитку кооперації. Новостворені кооперативи та їхні союзи мають велику потребу у консультуванні та супроводі. Як можна вирішити цю проблему показує приклад Грузії. Там створили агенцію для підтримки розвитку кооперативів, яка має в своєму розпорядженні певні фінансові ресурси для того, щоб надавати необхідні послуги (бізнес-плани, допомога при реєстрації, тощо). Так саме чіткою є постановка цілі, що після стабілізації економічної основи для діяльності кооперативів та появи засобів для фінансування їхніх союзів ця агенція перейде в розряд самопоміжних організацій кооперативів, і більше не знаходитиметься під впливом держави.

Досвід Грузії в цьому аспекті є у вільному доступі, тож було б доцільним перевірити, чи не можливо повторити подібну ініціативу в Україні.

14. Існують питання, які не врегульовані або недостатньо врегульовані, але слід замислитися про їхнє врегулювання та про те, чи не повинні вони міститися в законі GenG:

a. Вихід з кооперативу за взаємною згодою

В наданому законопроекті відсутнє регулювання яке б уможливило для членів кооперативу миттєвий вихід з нього без дотримання строків витримки при скасуванні договору. Причини для цього можуть бути різноманітними (зміна місця проживання, втрата місця роботи, тощо).

В якості моделі можна запропонувати так звану передачу (передоручення) загальної суми пайових внесків (часток).

Один член кооперативу може передати (передоручити) іншому члену кооперативу його активи, якщо вони обидва домовляться на рахунок ціни і це погодить правління кооперативу.

b. Ведення протоколу під час загальних зборів

В законопроекті можна знайти регулювання щодо того, що правління повинно інформувати членів про результати засідання загальних зборів (стаття 16 абзац 17). Не існує регулювання щодо ведення протоколу зборів, прийняття рішень та результатів голосування. Подібне регулювання є необхідним з огляду на можливі су-

дові оскарження та належить до основних моментів, які повинні закріплюватися у законі GenG.

c. Основні регулювання засідань правління та контролюючих органів

В законопроекті відсутні принципові регулювання щодо роботи правління та спостережної ради. До цього зокрема належить обов'язковість регулярних засідань, ведення протоколів засідань, процедура прийняття рішень та необхідна для цього більшість голосів, інформація про фактичний стан справ, щодо якого правління або спостережна рада повинні спільно приймати рішення.

d. Маленький кооператив

В законопроекті та в законі GenG можна знайти окремі регулювання, які полегшують роботу для маленьких кооперативів. Доцільним було б об'єднати ці регулювання та чітко представити їх, зокрема, що кооперативи з менше ніж xxx членами не потребують колективного виконавчого органу або контролюючих органів, а для врівноваження в них передбачається посилення прав загальних зборів.

e. Відповідальність правління та спостережної ради

Правління та спостережна рада несуть відповідальність за їхню діяльність. У випадках, коли вони навмисно або з необачливості не виконують їхніх зобов'язань, повинна існувати можливість для регресу (зворотної вимоги про відшкодування). Це слід було б врегулювати у законі GenG.

f. Колізія інтересів

Конфлікт інтересів є важливою темою. Стаття 15 містить припис, який повинен попереджати виникнення конфлікту інтересів. Цього може бути не достатньо. Слід перевірити, чи буде діяти заборона на голосування у випадку особистої зацікавленості або в разі залучення інтересів близьких членів родини.

VI. Підведення підсумків

1. У якості заміни діючого до цього часу спеціального Закону «Про сільськогосподарську кооперацію» (GLWGen) наданий законопроект не відповідає зазначеним його ініціаторами очікуванням. Численні повторення (дублювання) з законом GenG, велика широта регулювання та велика глибина регулювання робить законопроект ненаочним. Якщо Верховна Рада прийме законопроект, на практиці це з високою імовірністю навряд чи дасть зручний для використання закон про сільськогосподарські кооперативи. Якщо закон не є зручним для використання, він також не зможе допомогти його ініціаторам досягти політичних та економічних цілей, які вони переслідують.

2. Запропонований проект закону про сільськогосподарські кооперативи є всеохоплюючим і не підходить до обраної Верховною Радою системи коопераційного законодавства (*lex generalis – lex specialis*). Якщо парламент прийме запропонований законопроект, виникне небезпека, що не тільки інші групи кооперативів наштовхнуться на подібні регулювання, а й що цей приклад отримає місце у інших правових областях. Наслідками цього в подальшому стануть правові регулювання, незручні для використання. На мою думку, тут зосереджується принципова законодавча проблема.

3. На мою думку існують дві можливості для подальшої роботи з законопроектом:
 - А. Доопрацювання законопроекту
Пункти, зазначені під буквою б., цифрами 1-14, показують, (з доповненням деталями з додатку), який об'єм роботи передбачатиме доопрацювання.

 - В. Використання його для модернізації українських правових регулювань щодо кооперації
Законопроект містить цінні підходи. Він вказує на цілий перелік принципів та детальних питань, з якими стикається правове регулювання в області кооперації, які потребують більш критичного перегляду та пристосування до нових політичних цілей України. Регулювання, які могли б нагадувати про старі радянські приписи, випадають, тож було б доцільним наближення до європейських норм. Це б також не протирічило системі законодавства Верховної ради (*lex generalis – lex specialis*). Доцільним було б наново перевірити (переглянути) цей законопроект та всі його експертні оцінки, надані до цього часу, а актуальний закон про кооперативи в Україні, а також актуальний закон про сільськогосподарські кооперативи в Україні піддати критичному аналізу, для того, щоб в результаті надати пропозицію щодо адаптації цих приписів до актуальних умов.
Паралельно до цього можна було б піддати критичній перевірці актуальні типові статuti для кооперативів, для того, щоб гарантувати через них суцільне регулювання разом з законодавчими приписами.

4. Важливим було б залучити до такого розгляду і ті приписи, які напряду або опосередковано стосуються області кооперації, наприклад:
 - Податкові регулювання – з урахуванням наразі обмеженої підтримки кооперації – шляхом тимчасового зниження податкового навантаження
 - Правові регулювання щодо підтримки – з урахуванням можливої підтримки інвестиційної діяльності та інших підходів, що сприяють розвитку сучасного сільського господарства, особливо з акцентом на сталості сільськогосподарського виробництва та заходів, спрямованих на користь навколишнього середовища
 - Правові регулювання щодо торгівельної діяльності – по відношенню до можливого спрощення формування фондів в кооперативах
 - Принципові питання землі – з урахуванням підходів щодо гарантування відносин власності, створення можливостей для тимчасової передачі права користування та розвитку сучасного ринку земельних ділянок

- Створення системи кооперативних об'єднань та допомоги на початку через кооперативну агенцію.

Сільське господарство в Україні пропонує кооперації широкі можливості для розвитку. Можна розпізнати політичну волю щодо досягнення цього та інтерес з боку сільського населення до використання цієї правової форми. Коопераційний розвиток здійснює вплив набагато ширше за межами окремого кооперативу, він часто представляє собою ядро для кристалізації навколо нього регіонального сільського розвитку, який сягає набагато далі, ніж кооператив.

Позитивний коопераційний розвиток не зможе відбуватися сам собою, він потребує підтримки. На першому місці тут стоїть створення відповідної правової основи для діяльності кооперативів.

Розвиток українських кооперативів протягом останніх років показує, що очікуваних результатів не було досягнуто. Кооперативи є комерційними підприємствами, які принципово закладаються на довгий строк, вони потребують довгострокової планомірної та надійної політичної орієнтації, для того, щоб мати змогу з часом показувати стійкі успіхи.

Ця політична орієнтація зараз запропонована.

Наступним кроком на шляху до позитивного розвитку кооперації в Україні може бути адаптація актуальних правових приписів щодо кооперації та інших, пов'язаних з ними, до визначених політичних передумов.

Додатки

	Поняття GenG = Закон України "Про кооперативи"
ЗАКОН УКРАЇНИ	ЗАУВАЖЕННЯ
Про сільськогосподарську кооперацію	
Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування сільськогосподарської кооперації, особливості утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативів, їх об'єднань.	
Розділ I	
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	
Стаття 1	Ця стаття поширюється на всі кооперативи, вона належить до Закону GenG. Сюди повинні зводитися лише специфічні для сільського господарства визначення.
Основні поняття	
У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:	
<ul style="list-style-type: none"> вступний внесок – грошовий неповоротний внесок, розмір якого визначається статутом сільськогосподарського кооперативу, який зобов'язана внести особа при вступі (створенні) до сільськогосподарського кооперативу; 	врегульовано у закої GenG стаття 2
<ul style="list-style-type: none"> додатковий пайовий внесок – добровільний грошовий чи інший майновий поворотний внесок, який вноситься членом (асоційованим членом) сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, понад пайовий внесок; 	врегульовано у закої GenG стаття 2
<ul style="list-style-type: none"> дорадчий голос – право асоційованого члена сільськогосподарського кооперативу висловити на загальних зборах сільськогосподарського кооперативу свою думку з питань діяльності кооперативу та надати свої зауваження й пропозиції з питань порядку денного загальних зборів без права брати участь у голосуванні на таких загальних зборах; 	якщо регулювання є необхідним, то воно повинно бути у законі GenG
<ul style="list-style-type: none"> оборот члена сільськогосподарського кооперативу з сільськогосподарським кооперативом - загальна грошова вартість товарів, придбаних у сільськогосподарського кооперативу (проданих такому кооперативу) його членом, та отриманих від сільськогосподарського кооперативу (наданих такому кооперативу) його членом послуг протягом звітного періоду; 	якщо регулювання є необхідним, то воно повинно бути у законі GenG

<ul style="list-style-type: none"> • пай – частка члена (асоційованого члена) сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, у пайовому фонді сільськогосподарського кооперативу, яка складається з пайового та у разі внесення – додаткових пайових внесків; 	врегульовано у закої GenG стаття 2
<ul style="list-style-type: none"> • пайовий внесок – грошовий чи інший майновий поворотний внесок, який вноситься засновником сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, при утворенні сільськогосподарського кооперативу, а членами та асоційованими членами – при вступі до такого кооператива; 	дивись роз'яснення в наступній стрічці - основний (уставний капітал). Якщо в кооперативі не використовують поняття "основний (уставний) капітал", то і застосування поняття "основний (уставний) капітал" не є доцільним.
<ul style="list-style-type: none"> • пайовий фонд сільськогосподарського кооперативу (далі – пайовий фонд) – фонд сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, який формується з пайових і додаткових пайових внесків членів та асоційованих членів сільськогосподарського кооперативу; 	Основний (уставний) капітал є "номінальним капіталом" товариства. Це є типовим для акціонерних товариств, ТОВ, тощо. У кооператива немає основного (уставного) капіталу. Він має в своєму розпорядженні змінний капітал, який представлений як сума пайових внесків членів (обов'язкових часток плюс додаткових часток) та постійно змінюється, як результат відкритої форми членства. Тому це є мало доцільним використовувати це поняття.
<ul style="list-style-type: none"> • сільськогосподарський кооператив – юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які є виробниками сільськогосподарської продукції і добровільно об'єдналися на основі членства для провадження спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування; 	
<ul style="list-style-type: none"> • сільськогосподарське кооперативне об'єднання – юридична особа, утворена сільськогосподарськими кооперативами, що добровільно об'єдналися на основі членства для провадження спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування; 	
<ul style="list-style-type: none"> • сільськогосподарська кооперація – система сільськогосподарських кооперативів та сільськогосподарських кооперативних об'єднань; 	
<ul style="list-style-type: none"> • членський внесок – грошовий неповоротний внесок, який може бути передбачений статутом сільськогосподарського кооперативу, що діє без мети одержання прибутку, для забезпечення поточної діяльності такого кооперативу, і періодично сплачується членом сільськогосподарського кооперативу; 	врегульовано у закої GenG стаття 2

<ul style="list-style-type: none"> • цільовий внесок–грошовий чи інший майновий внесок члена сільськогосподарського кооперативу, що може бути передбачений рішенням загальних зборів відповідного кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу. 	<p>Принципово слід іще раз замислитися над тим, скільки різних фондів повинні створюватися в кооперативі. Зазвичай в міжнародній практиці існує лише резервний фонд, всі інші рішення щодо фондів знаходяться в полі відання самого кооперативу - статутні регулювання</p>
<p>Термін "виробники сільськогосподарської продукції" вживається у цьому Законі у значенні, встановленому Законом України "Про сільськогосподарський перепис".</p>	
<p>Стаття 2.</p>	
<p>Сфера дії Закону</p>	
<p>1. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, діяльності та припинення сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань, а також державної підтримки та державного регулювання функціонування сільськогосподарської кооперації в Україні.</p>	
<p>Стаття 3.</p>	
<p>Основні цілі сільськогосподарської кооперації</p>	<p>врегульовано у закої GenG стаття 3</p>
<p>1. Основними цілями сільськогосподарської кооперації є:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • підвищення ефективності та конкурентоспроможності виробників сільськогосподарської продукції у сферах виробництва, переробки, заготівлі, закупівлі, зберігання, збуту, продажу сільськогосподарської продукції, забезпечення засобами виробництва і матеріально-технічними ресурсами; 	
<ul style="list-style-type: none"> • задоволення економічних, соціальних та інших потреб виробників сільськогосподарської продукції на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю, захист їх інтересів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • розвиток інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції; 	
<ul style="list-style-type: none"> • створення умов для зниження витрат виробників сільськогосподарської продукції при придбанні необхідних ресурсів, здійсненні виробничої та (або) іншої господарської діяльності; 	
<ul style="list-style-type: none"> • збільшення доходів виробників сільськогосподарської продукції. 	

Стаття 4.	
Основні принципи сільськогосподарської кооперації	принципово врегульовано в законі GenG стаття 4, Основні принципи сільськогосподарської кооперації не відхиляються від основних принципів спільних та діючих для всіх видів кооперативів, тому ця стаття повинна міститися в законі GenG.
1. Сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання утворюються і здійснюють свою діяльність на основі таких принципів:	
1) добровільність та відкритість членства у сільськогосподарському кооперативі, сільськогосподарському кооперативному об'єднанні;	
2) демократичність;	
3) обов'язковість участі члена сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання у його господарській та іншій діяльності;	
4) автономність і незалежність;	
5) сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації;	
6) співпраця між кооперативами;	
7) врахування інтересів територіальної громади.	
2. Добровільність та відкритість членства у сільськогосподарському кооперативі, сільськогосподарському кооперативному об'єднанні передбачає право на вільний вступ до сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання будь-якої особи, яка відповідає вимогам цього Закону та положенням статуту відповідного сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання та готова взяти на себе всі пов'язані з членством у такому кооперативі, кооперативному об'єднанні обов'язки – без дискримінації за гендерною, соціальною, расовою, політичною або релігійною ознакою, а також право вільного виходу з такого кооперативу, кооперативного об'єднання.	

<p>3. Демократичність передбачає здійснення управління та контролю за діяльністю сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання його членами, виборність та підзвітність органів управління такого кооперативу, кооперативного об'єднання його загальним зборам, рівні права його членів у прийнятті рішень незалежно від розміру паю, за правилом «один член сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання – один голос». Статутом сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання, який приймається виключно за правилом «один член – один голос», може бути передбачено, що при прийнятті рішень його члени мають додаткову кількість голосів, пропорційну до їх участі в господарській діяльності такого кооперативу, кооперативного об'єднання (частки кожного з них в обороті з відповідним кооперативом, кооперативним об'єднанням та/або трудової участі в діяльності кооперативу), з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом.</p>	
<p>4. Обов'язковість участі члена сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання у його господарській та іншій діяльності передбачає безпосередню участь члена сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання у господарській та іншій діяльності такого кооперативу, кооперативного об'єднання, розподіл доходів серед його членів пропорційно до їх участі у господарській діяльності, а також спрямування частини одержаного прибутку на розвиток сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання.</p>	
<p>5. Автономність і незалежність сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання передбачає їх право самостійно визначати напрями діяльності сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання, здійснювати таку діяльність відповідно до мети та цілей такого кооперативу, кооперативного об'єднання, на засадах самопомоги під контролем його членів, невтручання органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в діяльність сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання, крім випадків, визначених законом.</p>	

<p>6. Сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації передбачає обмін досвідом, науково-технічною інформацією, підвищення кваліфікації, освіти і навчання членів сільськогосподарських кооперативів, членів органів управління і найманих працівників, інформування громадськості про сутність і переваги сільськогосподарської кооперації.</p>	
<p>7. Співпраця між кооперативами передбачає взаємодію сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань між собою, а також з іншими кооперативами, кооперативними об'єднаннями на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях, установах зв'язків із міжнародними та іноземними кооперативними організаціями, участь у Міжнародному кооперативному альянсі.</p>	
<p>8. Урахування інтересів територіальної громади передбачає, що сільськогосподарський кооператив, сільськогосподарське кооперативне об'єднання, здійснюючи діяльність в інтересах своїх членів, має враховувати також інтереси територіальної громади, на території якої провадиться його діяльність, з метою забезпечення її сталого розвитку (відповідно до засад, визначених членами сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання).</p>	
<p>Стаття 5.</p>	
<p>Види діяльності сільськогосподарських кооперативів</p>	
<p>1. Основними видами діяльності сільськогосподарського кооперативу є виробництво сільськогосподарської продукції, переробка, заготівля, закупівля, зберігання, збут, продаж сільськогосподарської продукції, постачання засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів та інші види сервісного обслуговування членів кооперативу, зокрема надання технологічних, транспортних, меліоративних, ремонтних, будівельних послуг, а також послуг з ветеринарного обслуговування тварин і племінної роботи, бухгалтерського обліку і аудиту, науково-консультаційного обслуговування.</p>	
<p>2. Сільськогосподарський кооператив може займатися одним або декількома видами діяльності.</p>	
<p>3. Сільськогосподарський кооператив може здійснювати діяльність з метою одержання прибутку або без мети одержання прибутку.</p>	<p>принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1</p>

4. Сільськогосподарський кооператив, який здійснює свою діяльність без мети одержання прибутку, є неприбутковою організацією у разі, якщо його діяльність відповідає сукупності таких ознак:	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
<ul style="list-style-type: none"> • кооператив не здійснює виробництва сільськогосподарської продукції і надає послуги тільки своїм членам; 	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
<ul style="list-style-type: none"> • кооператив не набуває право власності на сільськогосподарську продукцію, що вироблена, вирощена, відгодована, виловлена або зібрана (заготовлена) його членами – виробниками сільськогосподарської продукції (власниками сільськогосподарської продукції, яка заготовляється, переробляється, постачається, збувається (продається) таким кооперативом, є його члени. 	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
5. Сільськогосподарський кооператив, який здійснює свою діяльність з метою одержання прибутку, може надавати послуги, здійснювати операції, зокрема, закупівлю сільськогосподарської продукції, постачання засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів, з особами, які не є членами або асоційованими членами сільськогосподарського кооперативу, за умови, що сумарна вартість таких послуг та операцій не перевищує 20 відсотків виручки кооперативу за рік.	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
6. Виручка, отримана сільськогосподарським кооперативом внаслідок реалізації іншим особам сільськогосподарської продукції, що закуплена у членів сільськогосподарського кооперативу або отримана внаслідок її переробки, не враховується при розрахунку сумарної вартості послуг та операцій з особами, які не є членами або асоційованими членами сільськогосподарського кооперативу, що визначається для цілей частини п'ятої цієї статті.	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
7. Статутом сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку, може бути передбачено обов'язкову трудову участь у діяльності сільськогосподарського кооперативу його членів – фізичних осіб.	принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 1
Розділ II	
УТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ	
Стаття 6	
Порядок утворення сільськогосподарського кооперативу	принципово врегульовано в законі GenG стаття 7, процедура заснування повинна бути однаковою для всіх кооперативів на території країни, тому ця стаття належить не до "lex specialis", а до Закону про кооперацію

1. Сільськогосподарський кооператив утворюється за рішенням установчих зборів його засновників. Сільськогосподарський кооператив може також бути утворений шляхом реорганізації (злиття, поділу, виділу) іншого сільськогосподарського кооперативу.	
2. Засновниками сільськогосподарського кооперативу можуть бути юридичні та/або фізичні особи, які відповідають вимогам частини першої статті 10 цього Закону.	
3. Сільськогосподарський кооператив утворюється не менш як трьома засновниками.	
4. Рішення установчих зборів про утворення сільськогосподарського кооперативу оформлюється протоколом, який має містити відомості про:	
<ul style="list-style-type: none"> • дату та місце проведення установчих зборів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • кількість осіб, які брали участь в установчих зборах; 	
<ul style="list-style-type: none"> • утворення сільськогосподарського кооперативу із зазначенням виду (видів) діяльності сільськогосподарського кооперативу, а також про здійснення діяльності з метою одержання прибутку чи без мети одержання прибутку; 	
<ul style="list-style-type: none"> • найменування та за наявності – скорочене найменування сільськогосподарського кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • розміри та порядок внесення засновниками вступного та пайового внесків (у разі утворення сільськогосподарського кооперативу, який має на меті одержання прибутку) або вступного внеску (у разі утворення сільськогосподарського кооперативу, який не має на меті одержання прибутку); 	
<ul style="list-style-type: none"> • затвердження статуту сільськогосподарського кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • затвердження правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • утворення (обрання) органів управління сільськогосподарського кооперативу відповідно до затвердженого статуту; 	
<ul style="list-style-type: none"> • визначення особи (осіб), яка має право представляти сільськогосподарський кооператив у здійсненні реєстраційних дій. 	
5. У протоколі установчих зборів можуть зазначатися також інші рішення, які стосуються утворення і початку діяльності сільськогосподарського кооперативу.	
6. Протокол установчих зборів підписується головою та секретарем зборів.	

<p>7. Юридична особа бере участь в утворенні сільськогосподарського кооперативу через свого керівника або іншого уповноваженого представника, який діє на підставі довіреності на вчинення дій щодо утворення сільськогосподарського кооперативу.</p>	
<p>8. Невід'ємною частиною протоколу установчих зборів сільськогосподарського кооперативу є реєстр осіб, які брали участь в установчих зборах, в якому обов'язково зазначаються відомості про:</p>	<p>В цьому місці слід дуже чисто законодавчо працювати. Запропонований реєстр осіб може вже існувати у вигляді списку членів кооперативу, він повинен співвідноситися з регулюванням зі статті 10 абзацу 3 законопроекту та визначати тотожні дані.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові особи, дата народження, а для іноземців та осіб без громадянства також дані національного паспорта або документа, що його замінює. Дані про особу засвідчуються її особистим підписом; 	<p>не вистачає поштової адреси та, за певних умов, е-майл адреси</p>
<ul style="list-style-type: none"> • юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код, юридична адреса, прізвище, ім'я та по-батькові особи, яка уповноважена брати участь в установчих зборах. Ці дані засвідчуються підписом особи, уповноваженої брати участь в установчих зборах. 	<p>не вистачає поштової адреси та, за певних умов, е-майл адреси</p>
<p>9. Вимоги цієї статті застосовуються також до рішень про утворення нового сільськогосподарського кооперативу, які приймаються у зв'язку з реорганізацією сільськогосподарського кооперативу.</p>	
<p>10. Сільськогосподарський кооператив підлягає державній реєстрації у порядку, визначеному Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань", протягом 60 днів із дня проведення установчих зборів. У разі неподання (не надсилання) документів для реєстрації сільськогосподарського кооперативу протягом 60 днів із дня проведення установчих зборів такий сільськогосподарський кооператив не вважається утвореним.</p>	
<p>11. Після державної реєстрації сільськогосподарського кооперативу його засновники вносять вступний та пайовий внесок (для сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку) або вступний внесок (для сільськогосподарського кооперативу, який діє без мети одержання прибутку), після чого набувають статусу членів сільськогосподарського кооперативу, прав та обов'язків, установлених цим Законом та статутом сільськогосподарського кооперативу для його членів.</p>	
<p>Стаття 7.</p>	
<p>Найменування сільськогосподарського</p>	

кооперативу	
1. Найменування сільськогосподарського кооперативу має містити інформацію про його організаційно - правову форму – «сільськогосподарський кооператив» та назву, яка містить власну назву та може містити інформацію про вид діяльності (виробничий, переробний, заготівельно-збутовий, поставальницький, сервісний, багатофункціональний тощо) сільськогосподарського кооперативу.	
Стаття 8	
Статут сільськогосподарського кооперативу	принципово врегульовано в законі GenG стаття 8, Приписи, які врегульовують мінімальні вимоги до змісту статуту повинні бути однаковими для всіх кооперативів, інакше виникатимуть проблеми у відомства, яке займатиметься реєстрацією. Виходячи з цього, дана стаття повинна міститися у законі GenG
1. Статут є установчим документом сільськогосподарського кооперативу, що регулює його діяльність.	
2. Статут сільськогосподарського кооперативу має містити такі відомості:	
• найменування сільськогосподарського кооперативу, у тому числі скорочене (за наявності);	врегульовано у законі GenG стаття 8
• мета і цілі утворення сільськогосподарського кооперативу і перелік видів його діяльності;	врегульовано у законі GenG стаття 8
• умови і порядок вступу до сільськогосподарського кооперативу членів, асоційованих членів та виходу чи виключення з нього;	врегульовано у законі GenG стаття 8, Вихід (виключення) з кооперативу - це дуже важлива процедура, яка зачіпає особисті права. З урахуванням цього, причини виходу (виключення) та основні риси процедури мають бути врегульованими в законі GenG
• права і обов'язки членів та асоційованих членів сільськогосподарського кооперативу;	врегульовано в законі GenG стаття 8
• порядок внесення змін до Статуту сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в законі GenG стаття 8
• порядок затвердження правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу та внесення змін до них;	
• порядок установлення розмірів і сплати внесків членами, асоційованими членами сільськогосподарського кооперативу та відповідальність за порушення зобов'язань щодо їх сплати;	врегульовано в законі GenG стаття 8
• порядок формування та використання фондів сільськогосподарського кооперативу;	

<ul style="list-style-type: none"> • порядок скликання і проведення чергових і поза-чергових загальних зборів сільськогосподарського кооперативу, а також порядок прийняття ними рішень, у тому числі з питань, рішення з яких приймається одностайно чи кваліфікованою більшістю голосів членів сільськогосподарського кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 8
<ul style="list-style-type: none"> • порядок формування, склад і компетенція органів управління сільськогосподарського кооперативу, а також порядок прийняття ними рішень; 	врегульовано в законі GenG стаття 8
<ul style="list-style-type: none"> • порядок формування, використання та розпорядження майном сільськогосподарського кооперативу; 	врегульовано в законі GenG
<ul style="list-style-type: none"> • порядок та умови покриття збитків сільськогосподарського кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • порядок обліку і звітності у сільськогосподарському кооперативі; 	
<ul style="list-style-type: none"> • порядок реорганізації і ліквідації сільськогосподарського кооперативу та вирішення пов'язаних з цим майнових питань; 	врегульовано в законі GenG стаття 8
<ul style="list-style-type: none"> • умови і порядок повернення паю. 	врегульовано в законі GenG стаття 8
3. Статут сільськогосподарського кооперативу може містити й інші пов'язані з особливостями діяльності такого кооперативу положення, що не суперечать законодавству.	врегульовано в законі GenG стаття 8
4. Зміни до Статуту сільськогосподарського кооперативу приймаються загальними зборами сільськогосподарського кооперативу.	
5. Зміни до Статуту сільськогосподарського кооперативу підлягають державній реєстрації в порядку, визначеному Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань", протягом 30 днів з дня їх прийняття.	
Стаття 9	
Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу	Це регулювання не належить до Закону, у будь-якому випадку, до цього можна привернуто увагу у типовому статуті, що в кооперативі повинно бути розроблене подібне регулювання. З цим буде пов'язано багато бюрократичних витрат.
1. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу є внутрішнім нормативним документом сільськогосподарського кооперативу, що встановлює механізм та способи реалізації положень статуту такого кооперативу з урахуванням особливостей його господарської діяльності.	

2. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу мають містити такі відомості:	
<ul style="list-style-type: none"> • порядок організації діяльності сільськогосподарського кооперативу відповідно до переліку видів його діяльності, визначеного статутом; 	
<ul style="list-style-type: none"> • форми участі членів сільськогосподарського кооперативу в його діяльності та вимоги стосовно документального оформлення зобов'язань членів кооперативу перед кооперативом щодо участі у його господарській діяльності; 	
<ul style="list-style-type: none"> • механізм визначення розміру додаткового пайового внеску кожного члена кооперативу та його внесення, загальної частки пайових внесків асоційованих членів у пайовому фонді сільськогосподарського кооперативу 	належить до статуту
<ul style="list-style-type: none"> • порядок визначення розміру, нарахування та розподілу кооперативних виплат у розрізі видів діяльності кооперативу; 	належить до статуту
<ul style="list-style-type: none"> • механізм розподілу прибутку сільськогосподарського кооперативу (крім сільськогосподарських кооперативів, які діють без мети одержання прибутку); 	належить до статуту
<ul style="list-style-type: none"> • вимоги щодо ціноутворення та фінансових відносин. 	
3. Зазначені правила можуть містити й інші пов'язані з особливостями діяльності сільськогосподарського кооперативу положення, що не суперечать вимогам законодавства та статуту такого кооперативу.	
4. Зміни до правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу приймаються загальними зборами такого кооперативу у порядку, передбаченому статутом сільськогосподарського кооперативу.	
5. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, і мають рекомендаційний характер.	
Розділ III	
ЧЛЕНСТВО В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ КООПЕРАТИВІ	
Стаття 10	
Член сільськогосподарського кооперативу	

<p>1. Членом сільськогосподарського кооперативу може бути виробник сільськогосподарської продукції – юридична або фізична особа. Фізична особа може бути членом сільськогосподарського кооперативу, якщо вона досягла 16-річного віку.</p>	<p>З обмеженням до "агровиробників" законодавець звужує можливості кооперативу. Сучасні кооперативи шукають в якості членів також спеціалістів, які можуть запропонувати свої уміння на користь кооперативу (економісти, юристи, науковці, тощо), без того, щоб ставати його співробітниками.</p>
<p>2. Юридична особа діє через свого уповноваженого представника.</p>	
<p>3. Сільськогосподарський кооператив зобов'язаний вести облік своїх членів та видати кожному з них посвідчення про членство, в якому зазначаються відомості про члена сільськогосподарського кооперативу, про розмір внесеного ним вступного внеску та внесеного паю, а також іншу інформацію, передбачену статутом відповідного кооперативу.</p>	<p>Для реєстру членів повинні бути конкретні норми, що будуть уніфікованими на всій території країни.</p>
<p>Стаття 11</p>	
<p>Вступ до сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>Це регулювання повинно бути уніфікованим на всій території країни та міститися у законі GenG</p>
<p>1. Вступ до сільськогосподарського кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви, яка подається правлінню (голові сільськогосподарського кооперативу). Особа, яка подала заяву про вступ до кооператива, вносить вступний і пайовий внески (у разі вступу до сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку) або вступний внесок (у разі вступу до сільськогосподарського кооперативу, що діє без мети одержання прибутку), у порядку та розмірах, визначених відповідно до статуту кооперативу.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 10</p>
<p>2. Заява про вступ до сільськогосподарського кооперативу попередньо розглядається правлінням сільськогосподарського кооперативу (головою сільськогосподарського кооперативу). За результатами розгляду заяви правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу) приймається вмотивоване рішення з рекомендацією про прийняття або відмову у прийнятті особи, яка подала заяву, до кооператива. Рішення про прийняття до кооператива або про відмову у прийнятті приймається загальними зборами такого кооперативу з урахуванням рекомендації правління сільськогосподарського кооперативу (голови сільськогосподарського кооперативу).</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 10</p>

<p>3. Статутом сільськогосподарського кооперативу може бути передбачено, що рішення про прийняття до кооператива або про відмову у прийнятті приймається правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу). Рішення правління про відмову у прийнятті до кооператива може бути оскаржено особою, яка подала заяву про вступ до кооперативу, до загальних зборів сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 10</p>
<p>Стаття 12</p>	
<p>Основні права та обов'язки члена сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>Основні права та основні обов'язки членів сільськогосподарського кооперативу не повинні відрізнятися від таких для членів інших кооперативів, тому ця стаття має міститися у законі GenG</p>
<p>1. Основними правами члена сільськогосподарського кооперативу є:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • участь в управлінні сільськогосподарським кооперативом, право ухвального голосу на загальних зборах сільськогосподарського кооперативу, право обирати і бути обраним до органів управління; 	
<ul style="list-style-type: none"> • користування послугами кооперативу в порядку, передбаченому статутом та правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 12</p>
<ul style="list-style-type: none"> • одержання кооперативних виплат; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 12</p>
<ul style="list-style-type: none"> • одержання виплат на пай (для сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку); 	
<ul style="list-style-type: none"> • право на вихід із сільськогосподарського кооперативу та на одержання паю у разі виходу з кооперативу в порядку і строки, визначені його статутом; 	
<ul style="list-style-type: none"> • право вносити пропозиції щодо поліпшення роботи сільськогосподарського кооперативу, усунення недоліків у роботі його органів управління та посадових осіб; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 12</p>
<ul style="list-style-type: none"> • право звертатися до органів управління, посадових осіб сільськогосподарського кооперативу із запитом, пов'язаним з членством у кооперативі, діяльністю кооперативу та його посадових осіб, одержувати письмові відповіді на свої звернення; 	
<ul style="list-style-type: none"> • отримувати повну інформацію про діяльність сільськогосподарського кооперативу, членом якого він є, у тому числі щодо річної фінансової звітності, бухгалтерської та іншої фінансової інформації кооперативу. 	

2. Обмеження у будь-якій формі прав членів сільськогосподарського кооперативу, передбачених цим Законом, іншими законами, статутом та правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу за рішенням членів чи органів управління кооперативу, не допускається.	зайве
3. Основними обов'язками члена сільськогосподарського кооперативу є:	
<ul style="list-style-type: none"> • додержання статуту та правил внутрішньогосподарської діяльності кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 12
<ul style="list-style-type: none"> • участь у господарській діяльності кооперативу в порядку, передбаченому статутом та правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу; 	зайве
<ul style="list-style-type: none"> • виконання рішень органів управління кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • сплата визначених статутом кооперативу внесків у порядку та розмірах, визначених відповідно до статуту кооперативу 	
4. Член сільськогосподарського кооперативу має також інші права та обов'язки, передбачені цим Законом, іншими законами, статутом та правилами внутрішньогосподарської діяльності кооперативу.	зайве
Стаття 13	
Припинення членства в сільськогосподарському кооперативі	Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG
1. Членство в сільськогосподарському кооперативі припиняється у разі:	
<ul style="list-style-type: none"> • добровільного виходу на підставі поданої заяви; 	врегульовано в законі GenG стаття 13
<ul style="list-style-type: none"> • несплати внесків у порядку та розмірах, визначених відповідно до статуту кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 13
<ul style="list-style-type: none"> • припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського кооперативу протягом шести місяців поспіль, якщо більший строк не встановлено статутом сільськогосподарського кооперативу; 	
<ul style="list-style-type: none"> • смерті члена кооперативу – фізичної особи, визнання її померлою або безвісно відсутньою; 	врегульовано в законі GenG стаття 13
<ul style="list-style-type: none"> • ліквідації члена кооперативу – юридичної особи; 	врегульовано в законі GenG стаття 13
<ul style="list-style-type: none"> • припинення діяльності кооперативу. 	врегульовано в законі GenG стаття 13

<p>2. За наявності підстав, передбачених частиною першою цієї статті, правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу) приймається вмотивоване рішення з рекомендацією про припинення членства у сільськогосподарському кооперативі. Рішення про припинення членства у сільськогосподарському кооперативі приймається загальними зборами такого кооперативу з урахуванням рекомендації правління сільськогосподарського кооперативу (голови сільськогосподарського кооперативу).</p>	
<p>Стаття 14</p>	
<p>Асоційоване членство в сільськогосподарському кооперативі</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>1. У сільськогосподарському кооперативі (крім сільськогосподарського кооперативу, який здійснює діяльність без мети одержання прибутку) може бути передбачене асоційоване членство.</p>	<p>принципово врегульовано в законі GenG стаття 14</p>
<p>2. Асоційованим членом сільськогосподарського кооперативу може бути будь-яка юридична або фізична особа (яка не є членом цього сільськогосподарського кооперативу), що внесла пайовий внесок у порядку та розмірах, визначених відповідно до статуту такого кооперативу.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 14</p>
<p>3. Порядок вступу до сільськогосподарського кооперативу асоційованого члена, припинення асоційованого членства, права та обов'язки такого члена визначаються статутом кооперативу відповідно до цього Закону.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 14</p>
<p>4. Асоційований член сільськогосподарського кооперативу має право дорадчого голосу на загальних зборах такого кооперативу.</p>	<p>законом GenG статтею 14 це рішення передбачається для вирішення у статуті</p>
<p>5. Асоційований член сільськогосподарського кооперативу одержує виплати на пай у порядку та розмірах, визначених відповідно до статуту такого кооперативу. При ліквідації кооперативу асоційований член сільськогосподарського кооперативу має переважне порівняно з членами кооперативу право на повернення паю.</p>	
<p>6. Асоційований член сільськогосподарського кооперативу не зобов'язаний брати участь у господарській та/або іншій діяльності сільськогосподарського кооперативу.</p>	

<p>7. У разі внесення змін до Статуту сільськогосподарського кооперативу щодо припинення асоційованого членства (зокрема щодо умов повернення паю) в сільськогосподарському кооперативі, асоційований член такого кооперативу має право не пізніше шести місяців з дня прийняття рішення про внесення таких змін припинити асоційоване членство у цьому кооперативі на умовах, передбачених статутом сільськогосподарського кооперативу в редакції, яка діяла до внесення таких змін.</p>	
<p>Розділ IV</p>	
<p>УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ КООПЕРАТИВОМ</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>Стаття 15</p>	
<p>Система органів управління сільськогосподарським кооперативом</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>1. Органами управління сільськогосподарським кооперативом є:</p>	
<p>1) вищий орган управління – загальні збори сільськогосподарського кооперативу;</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<p>2) виконавчий орган – правління сільськогосподарського кооперативу, яке очолює голова правління;</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 16</p>
<p>3) контрольний орган – ревізійна комісія.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 18</p>
<p>2. У сільськогосподарському кооперативі, до складу якого входить менше 20 членів, функції правління сільськогосподарського кооперативу можуть бути покладені загальними зборами такого кооперативу на одноосібний виконавчий орган – голову сільськогосподарського кооперативу, а функції ревізійної комісії – на одноосібний контрольний орган – ревізора.</p>	<p>доцільне регулювання, але з протиріччям до статті 16 закону GenG</p>
<p>3. Сільськогосподарський кооператив може прийняти рішення про створення спостережної ради та інших органів управління кооперативу, а також інших органів кооперативу.</p>	<p>відповідно до статті 17 закону GenG - тільки від 50 членів кооперативу</p>
<p>4. Органи управління сільськогосподарського кооперативу обираються з числа членів кооперативу. Член сільськогосподарського кооперативу може бути обраний лише до одного органу управління сільськогосподарського кооперативу. Статутом можуть бути передбачено обмеження щодо входження до складу одного або різних органів управління сільськогосподарського кооперативу членів сім'ї або близьких родичів.</p>	<p>положення 1 врегульовано в статті 16 закону GenG, положення 2 врегульовано в статті 18 закону GenG, положення 3 є доцільним регулюванням, належить до закону GenG</p>

<p>5. Члени правління сільськогосподарського кооперативу (голова сільськогосподарського кооперативу) обираються загальними зборами кооперативу на строк, визначений статутом, але не більш як на п'ять років, а члени ревізійної комісії (ревізор), члени спостережної ради (за наявності) – не більш як на три роки.</p>	<p>врегульовано в статті 16 закону GenG або/та статті 18 закону GenG</p>
<p>6. Повноваження членів органів управління (одноосібних органів управління) сільськогосподарського кооперативу можуть бути достроково припинені за рішенням загальних зборів такого кооперативу.</p>	<p>належить до Закону GenG. Там слід також врегулювати процедуру відсторонення (зняття) з посади</p>
<p>7. Система органів управління сільськогосподарського кооперативу і їх повноваження, порядок обрання членів органів управління і дострокового припинення їх повноважень, а також порядок скликання і проведення загальних зборів сільськогосподарського кооперативу встановлюється статутом сільськогосподарського кооперативу з урахуванням вимог, встановлених цим Законом.</p>	<p>В законі слід врегулювати основні риси. Статут повинен пристосовувати ці основні риси специфічно для кожного кооперативу.</p>
<p>8. Рішення, дії та бездіяльність органів управління сільськогосподарського кооперативу та членів цих органів можуть бути оскаржені членом, асоційованим членом сільськогосподарського кооперативу до вищого органу управління сільськогосподарського кооперативу, а рішення, дії та бездіяльність вищого органу управління сільськогосподарським кооперативом – у судовому порядку.</p>	<p>В цьому місці має бути чітко врегульовано, які рішення є такими, що можуть оскаржуватися (сумнівними). Зазвичай в міжнародній практиці рішення, що можуть оскаржуватися, - це рішення органів управління (правління, спостережна рада), під час загальних зборів приймається остаточне рішення. Щодо рішень загальних зборів зазвичай не має можливості подати оскарження до суду.</p>
<p>Стаття 16</p>	
<p>Вищий орган управління сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>1. Вищим органом управління сільськогосподарського кооперативу є загальні збори сільськогосподарського кооперативу. У загальних зборах сільськогосподарського кооперативу з правом ухвального голосу мають право брати участь усі члени такого кооперативу. У загальних зборах сільськогосподарського кооперативу з правом дорадчого голосу також мають право брати участь асоційовані члени такого кооперативу.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<p>2. До виключної компетенції загальних зборів сільськогосподарського кооперативу належить:</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<ul style="list-style-type: none"> • внесення змін до Статуту кооперативу; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<ul style="list-style-type: none"> • утворення виконавчого, контрольного та інших органів управління, а також інших органів кооперативу; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<ul style="list-style-type: none"> • заслуховування звітів органів управління, інших органів кооперативу; 	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>

<ul style="list-style-type: none"> • визначення розмірів фондів кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • визначення розмірів внесків відповідно до Статуту та правил внутрішньогосподарської діяльності кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • визначення розмірів оплати праці голови правління (голови сільськогосподарського кооперативу), голови ревізійної комісії (ревізора), а також порядок затвердження кошторису на утримання апарату органів управління кооперативу, найманих працівників; 	врегульовано в законі GenG стаття 15, Запропонована процедура є абсолютно не типовою для розвинутої ринкової економіки, вона нагадує часи соціалізму. Президія та спеціалісти, які працюватимуть успішно, зазвичай повинні дуже добре оплачуватися, що може викликати у членів кооперативу з обмеженими можливостями та меншою оплатою праці соціальну заздрість та призвести до блокади прийняття рішень. Зазвичай щодо оплати праці правління рішення приймає спостережна рада, а щодо оплати праці спеціалістів - правління. Запропоноване регулювання закладає бомбу до кооперативу.
<ul style="list-style-type: none"> • затвердження річного звіту і балансу кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • розподіл кооперативних виплат; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • розподіл прибутку кооперативу; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • прийняття нових членів та припинення членства в кооперативі 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • прийняття рішень щодо володіння, користування та розпорядження майном у випадках, передбачених статутом; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • утворення спеціальних комісій із залученням як консультантів найманих працівників; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • прийняття рішень про вступ кооперативу до сільськогосподарських кооперативних об'єднань; 	врегульовано в законі GenG стаття 15
<ul style="list-style-type: none"> • прийняття рішень про утворення та/або участь у діяльності інших юридичних осіб, а також про утворення відокремлених підрозділів (філій, відділень або представництв) кооперативу; 	добра пропозиція
<ul style="list-style-type: none"> • прийняття рішень про реорганізацію або ліквідацію кооперативу. 	врегульовано в законі GenG стаття 15
3. Рішенням загальних зборів сільськогосподарського кооперативу до компетенції загальних зборів можуть бути віднесені будь-які інші питання діяльності кооперативу.	доцільне регулювання, принципово загальні збори володіють загальною відповідальністю, пов'язаною із правом бути залученим до прийняття кожного рішення.
4. Чергові загальні збори сільськогосподарського кооперативу скликаються правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу) у разі потреби, але не рідше одного разу на рік.	врегульовано в законі GenG стаття 15

<p>5. Про дату, місце, час проведення та порядок денний загальних зборів члени, асоційовані члени сільськогосподарського кооперативу повинні бути повідомлені у порядку, визначеному статутом, не пізніше ніж за десять днів до визначеного строку їх проведення з наданням їм не пізніше ніж за п'ять днів до зазначеного строку проектів рішень та/або питань для голосування.</p>	<p>врегульовано в законі GenG стаття 15</p>
<p>6. Позачергові загальні збори сільськогосподарського кооперативу скликаються на вимогу не менше однієї третини його членів або ревізійної комісії (ревізора) чи спостережної ради (за наявності).</p>	<p>Частина 1 врегульована у статті 15 закону GenG, частина 2 є доцільною, однак, належить до Закону GenG</p>
<p>7. Позачергові загальні збори сільськогосподарського кооперативу повинні бути скликані протягом 20 днів. У разі незабезпечення правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу) скликання позачергових загальних зборів сільськогосподарського кооперативу, такі збори можуть бути скликані особами, які вимагали їх скликання, протягом наступних 20 днів.</p>	<p>відсутній кворум. До скликання позачергових загальних зборів може бути уповноваженим як спостережна рада, так і певна кількість членів (наприклад, X% від загальної кількості членів). Але не окремі члени.</p>
<p>8. Член (асоційований член) сільськогосподарського кооперативу – фізична особа бере участь у загальних зборах сільськогосподарського кооперативу особисто. Член (асоційований член) сільськогосподарського кооперативу – юридична особа бере участь у загальних зборах через свого керівника або іншого уповноваженого представника, який діє на підставі довіреності про участь в загальних зборах сільськогосподарського кооперативу.</p>	
<p>9. Статутом сільськогосподарського кооперативу може бути передбачено можливість прийняття рішення загальних зборів сільськогосподарського кооперативу (крім рішень, передбачених частиною п'ятнадцятою цієї статті) шляхом письмового опитування. У такому разі проекти рішень та/або питання для голосування (які повинні містити чітке і зрозуміле формулювання, що не допускає різних тлумачень) надсилаються членам кооперативу, асоційованим членам кооперативу ініціатором проведення загальних зборів. Члени кооперативу повинні протягом п'яти календарних днів з дати одержання відповідного проекту рішення або питання для голосування у письмовій формі сповістити щодо нього свою позицію у порядку, передбаченому статутом. Рішення загальних зборів сільськогосподарського кооперативу, яке приймається шляхом письмового опитування, вважається прийнятим у разі, якщо за нього проголосували усі члени кооперативу.</p>	<p>доцільне регулювання, 5-ти денний строк є надто коротким та протирічить строку для запрошення зі статті 15 закону GenG (10 днів)</p>

<p>10. Загальні збори сільськогосподарського кооперативу у випадках, передбачених статутом сільськогосподарського кооперативу, можуть бути проведені шляхом проведення загальних зборів уповноважених представників. Кількість членів сільськогосподарського кооперативу, які мають право делегувати одного уповноваженого представника, та порядок його делегування визначаються статутом сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>У законі GenG має бути врегульованим, за яких умов є можливими збори представників (точне число членів, наприклад, більше ніж 1000, або охоплення певного району у більше ніж 5 округів, тощо). Порядок із цим має бути врегульовано, скільки членів має приходитися на одного представника. Це регулювання несе в собі небезпеку, що маленькі кооперативи усунуть своїх членів від їхнього права приймати участь в управлінні справами.</p>
<p>11. Загальні збори сільськогосподарського кооперативу правомочні вирішувати питання, якщо в них беруть участь більше половини членів сільськогосподарського кооперативу, а збори уповноважених представників – за наявності не менше двох третин уповноважених представників.</p>	<p>Це не є доцільним, вводити такий кворум. Незацікавленість може блокувати прийняття рішень. Або цей кворум викреслити, або доповнити, що у випадку, в якому не буде досягнуто такого кворуму, необхідно буде скликати повторні загальні збори, які будуть правомочними, незалежно від кількості учасників. Для письмового прийняття рішень не може бути іншого кворуму, відмінного від нормального для загальних зборів. Останнє речення слід викреслити.</p>
<p>12. Кожний член сільськогосподарського кооперативу чи уповноважений представник має один голос, який не може бути переданий іншій особі. Статутом сільськогосподарського кооперативу може бути передбачено, що його члени при прийнятті рішень на загальних зборах такого кооперативу з усіх або частини питань, віднесених до компетенції загальних зборів сільськогосподарського кооперативу (крім рішень, зазначених у частині п'ятнадцятій цієї статті), мають додаткову кількість голосів, пропорційну до їх участі в господарській діяльності такого кооперативу (частки кожного з них в обороті з відповідним кооперативом та/або трудової участі в діяльності кооперативу). При цьому така додаткова кількість голосів, які може мати один член сільськогосподарського кооперативу, не може складати більше ніж одну шосту загальної кількості голосів членів сільськогосподарського кооперативу, а загальна додаткова кількість голосів, яку можуть мати усі члени сільськогосподарського кооперативу, не може складати більше ніж одну третину від загальної кількості голосів членів сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>Це регулювання містить в собі дві проблеми: а) член кооперативу під час волевиявлення не може скористатися представництвом. Це регулювання є мало доцільним з урахуванням попереднього зі статті 16 абзацу 11. Воно призведе до того, що збори членів не будуть правомочними. Більш доцільним було б допустити, щоб один член міг скористатися представництвом через іншого члена. Необхідною була би письмова довіреність. б) багатоголосість (кілька голосів для одного члена), кооперація в Україні знаходиться на стадії формування. В таку фазу не рекомендується вводити право на кілька голосів. Навіть у країнах з високо розвинутою кооперацією це зайняло багато десятиліть, перш ніж право на багатоголосність було введено.</p>

<p>13. Рішення загальних зборів сільськогосподарського кооперативу про внесення змін до статуту, вступ до сільськогосподарського кооперативного об'єднання або вихід з нього, вступ до асоціації сільськогосподарських кооперативів або вихід з неї, про реорганізацію або ліквідацію кооперативу вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало не менш як дві третини членів кооперативу (уповноважених представників), які беруть участь у загальних зборах (а у разі проведення загальних зборів шляхом заочного голосування – не менше двох третин від загальної кількості членів кооперативу).</p>	<p>врегульовано в статті 15 закону GenG, дивись примітки до рядка 228 (стаття 16 абзац 11)</p>
<p>14. Рішення з питань приймаються простою більшістю голосів членів сільськогосподарського кооперативу (уповноважених представників), які беруть участь у загальних зборах, якщо більша кількість голосів, необхідна для прийняття рішення, не передбачена статутом кооперативу.</p>	<p>дивись примітки до рядка 121 (стаття 9), це регулювання не належить до Закону.</p>
<p>15. Рішення з питань, не зазначених у частинах тринадцятій та чотирнадцятій цієї статті, приймаються простою більшістю голосів членів сільськогосподарського кооперативу (уповноважених представників), які беруть участь у загальних зборах (а у разі проведення загальних зборів шляхом заочного голосування – більшістю голосів від загальної кількості членів кооперативу), якщо більша кількість голосів, необхідна для прийняття рішення, не передбачена статутом кооперативу.</p>	<p>Це регулювання протирічить абзацу 13 та повторює абзац 14.</p>
<p>16. Рішення загальних зборів сільськогосподарського кооперативу приймаються відповідно до його статуту відкритим або таємним голосуванням.</p>	<p>врегульовано у статті 15 закону GenG.</p>
<p>17. Протокол загальних зборів сільськогосподарського кооперативу (загальних зборів уповноважених представників) та прийняті рішення надсилаються членам головою правління сільськогосподарського кооперативу (головою сільськогосподарського кооперативу) у порядку, передбаченому статутом сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>В законопроекті відсутнє регулювання, що про кожні загальні збори має складатися протокол. У законі повинно бути встановлено, який мінімальний зміст повинен мати цей протокол. Окрім того, кожному члену повинно надаватися право побачити протокол про загальні збори.</p>
<p>Стаття 17</p>	
<p>Виконавчий орган сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>1. Виконавчим органом сільськогосподарського кооперативу є правління (голова сільськогосподарського кооперативу).</p>	<p>врегульовано в статті 16 закону GenG</p>
<p>2. Правління (голова сільськогосподарського кооперативу) підзвітне загальним зборам відповідного сільськогосподарського кооперативу і несе перед ни-</p>	<p>врегульовано в статті 16 закону GenG</p>

ми відповідальність за ефективність роботи кооперативу.	
3. До компетенції правління (голови сільськогосподарського кооперативу) належить:	врегульовано в статті 16 закону GenG
<ul style="list-style-type: none"> здійснення управління кооперативом у період між загальними зборами сільськогосподарського кооперативу, забезпечення виконання їх рішень; 	врегульовано в статті 16 закону GenG
<ul style="list-style-type: none"> вирішення інших поточних питань діяльності сільськогосподарського кооперативу, не віднесених цим Законом та статутом сільськогосподарського кооперативу до виключної компетенції загальних зборів сільськогосподарського кооперативу, інших органів управління кооперативу 	врегульовано в статті 16 закону GenG
4. Правління очолює його голова, який обирається правлінням з числа його членів. Голова правління (голова сільськогосподарського кооперативу) представляє кооператив у відносинах з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, юридичними та фізичними особами та і діє від імені кооперативу в межах, передбачених статутом кооперативу.	Міжнародним стандартом при регулюванні повноважень на представництво правління в кооперативі є принцип чотирьох очей. Він слугує для захисту кооперативу. Принципово лише двоє членів правління кооперативу можуть спільно представляти інтереси кооперативу. Хоча, в маленьких кооперативах (менше 20 членів) доцільним є одноосібне представництво.
5. Порядок проведення засідань правління сільськогосподарського кооперативу та прийняття ним рішень визначаються статутом кооперативу.	
6. Правління сільськогосподарського кооперативу може, а у разі прийняття відповідного рішення загальними зборами зобов'язане наймати виконавчого директора для оперативного управління діяльністю кооперативу. Виконавчий директор може не бути членом сільськогосподарського кооперативу. Виконавчий директор виконує свої функції на умовах контракту, який укладає з ним правління кооперативу (голова сільськогосподарського кооперативу).	Положення 1 та 3 врегульовані в статті 16 закону GenG, положення 2 слід роз'яснити. Існують добрі аргументи для членства управляючого у кооперативі.
7. Виконавчий директор несе персональну відповідальність за виконання покладених на нього обов'язків, визначених контрактом та статутом відповідного сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в статті 16 закону GenG
Стаття 18	Принципова проблема - дивись спеціальне роз'яснення № 2
Контрольний орган сільськогосподарського кооперативу	Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG
1. Контроль за фінансово-господарською діяльністю сільськогосподарського кооперативу здійснюється ревізійною комісією (ревізором).	врегульовано в статті 18 закону GenG

<p>2. Ревізійна комісія (ревізор) обирається загальними зборами сільськогосподарського кооперативу у порядку, встановленому статутом такого кооперативу, на строк не більше ніж три роки. Ревізійна комісія (ревізор) підвітна загальним зборам відповідного сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>врегульовано в статті 18 закону GenG</p>
<p>3. Ревізійна комісія (ревізор) складає висновок за річними звітами про результати діяльності сільськогосподарського кооперативу. Позачергова перевірка результатів фінансово-господарської діяльності сільськогосподарського кооперативу проводиться ревізійною комісією (ревізором) за власною ініціативою, а також за рішенням загальних зборів такого кооперативу чи на вимогу не менш як однієї третини від загальної кількості членів відповідного кооперативу.</p>	<p>врегульовано в статті 18 закону GenG</p>
<p>4. До проведення перевірки (позачергової перевірки) результатів фінансово-господарської діяльності кооперативу ревізійна комісія (ревізор) може залучати відповідно до законодавства та у порядку, передбаченому статутом аудиторів, спеціалістів в сфері фінансів і бухгалтерського обліку та інших осіб, оплата послуг яких здійснюється за рахунок коштів сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>врегульовано в статті 18 закону GenG</p>
<p>5. Під час перевірки (позачергової перевірки) фінансово-господарської діяльності сільськогосподарського кооперативу члени ревізійної комісії (ревізор), а також особи, зазначені у частині четвертій цієї статті, мають право безумовного доступу до всієї документації сільськогосподарського кооперативу. На їх вимогу члени правління (голова сільськогосподарського кооперативу), виконавчий директор (за наявності) зобов'язані надавати необхідні пояснення в усній або письмовій формі.</p>	<p>врегульовано в статті 18 закону GenG</p>
<p>6. Висновки ревізійної комісії (ревізора) та інші результати перевірки (позачергової перевірки) направляються правлінню сільськогосподарського кооперативу (голові сільськогосподарського кооперативу), а також окремо кожному члену сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>врегульовано в статті 18 закону GenG</p>
<p>Стаття 19</p>	<p>Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 2</p>
<p>Спостережна рада сільськогосподарського кооперативу</p>	<p>врегульовано в статті 17 закону GenG</p>
<p>1. Спостережна рада сільськогосподарського кооперативу (у разі створення) здійснює контроль за дотриманням статуту кооперативу та діяльністю виконавчого органу управління кооперативу.</p>	

Розділ V	
МАЙНО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ	Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG
Стаття 20	
Джерела формування майна сільськогосподарського кооперативу	
1. Джерелами формування майна сільськогосподарського кооперативу є:	врегульовано в статті 19 закону GenG
• вступні та пайові (у тому числі додаткові пайові) внески;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• членські та цільові внески його членів;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• кошти, що надходять від провадження господарської діяльності кооперативу;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• кошти, що надходять від створених кооперативом підприємств, установ, організацій, сільськогосподарських кооперативних об'єднань, учасником яких він є;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• субсидії (дотації), отримані з державних та місцевих бюджетів для підтримки сільськогосподарських кооперативів, державних цільових фондів;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• грошові та майнові пожертвування, благодійні внески, гранти, гуманітарна допомога, безоплатна технічна допомога юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних;	врегульовано в статті 19 закону GenG
• інші надходження, не заборонені законодавством.	врегульовано в статті 19 закону GenG
2. Сільськогосподарський кооператив є власником грошових та майнових внесків його членів, доходів, одержаних від провадження передбаченої статутом господарської та іншої діяльності, а також іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених законом.	врегульовано в статті 19 закону GenG
3. Сільськогосподарський кооператив є власником грошових та майнових внесків його членів, доходів, одержаних від провадження передбаченої статутом господарської та іншої діяльності, а також іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених законом.	
4. Володіння, користування та розпорядження майном сільськогосподарського кооперативу здійснюється органами управління такого кооперативу відповідно до їх компетенції, визначеної статутом кооперативу. У випадках, передбачених статутом сільськогосподарського кооперативу, володіння, користування та розпорядження майном кооперативу здійснюється за рішенням загальних зборів сільськогосподарського кооперативу.	зайве

Стаття 21	Ці регулювання діють для всіх кооперативів, тому належать до Закону GenG. Слід прояснити, чи повинні для сільськогосподарських кооперативів бути фонди, які не є прописаними законом GenG (фонд розвитку та основний (уставний) капітал)
Фонди сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в статті 20 закону GenG
1. Для забезпечення статутної діяльності сільськогосподарський кооператив у порядку, передбаченому його статутом, формує:	врегульовано в статті 20 закону GenG, поняття основний (уставний) капітал не знаходять у законі GenG
<ul style="list-style-type: none"> • пайовий фонд, фонд розвитку та резервний фонд (якщо сільськогосподарський кооператив діє з метою одержання прибутку); 	врегульовано в статті 20 закону GenG, поняття фонд розвитку не знаходять у законі GenG
<ul style="list-style-type: none"> • фонд розвитку та резервний фонд (якщо сільськогосподарський кооператив діє без мети одержання прибутку). 	врегульовано в статті 20 закону GenG, поняття фонд розвитку не знаходять у законі GenG
2. Пайовим фондом є майно сільськогосподарського кооперативу, яке формується за рахунок пайових (у тому числі додаткових пайових) внесків членів та асоційованих членів кооперативу.	відсутнє в законі GenG
3. Фонд розвитку створюється для розвитку відповідного сільськогосподарського кооперативу та сільськогосподарської кооперації, зокрема для розвитку виробництва, переробки, зберігання сільськогосподарської продукції, проведення навчань та підвищення кваліфікації членів кооперативу, здійснення виховної та просвітницької роботи в громадах, інших заходів, що сприяють розвитку сільськогосподарського кооперативу та сільськогосподарської кооперації.	відсутнє в законі GenG
4. Фонд розвитку формується за рахунок вступних, членських (за наявності) внесків та відрахувань від прибутку кооперативу, а також за рахунок інших не заборонених законом надходжень.	відсутнє в законі GenG
5. Розмір щорічних відрахувань від прибутку сільськогосподарського кооперативу до фонду розвитку визначається статутом сільськогосподарського кооперативу, але не може бути меншим частки суми чистого прибутку сільськогосподарського кооперативу, пропорційній частці залишкової вартості матеріальних і нематеріальних активів фонду розвитку у загальній залишковій вартості матеріальних і нематеріальних активів сільськогосподарського кооперативу, та меншим п'яти відсотків його чистого прибутку.	відсутнє в законі GenG

6. Субсидії (дотації), отримані з державних та місцевих бюджетів для підтримки сільськогосподарських кооперативів, державних цільових фондів, грошові та майнові пожертвування, благо-дійні внески, гранти, гуманітарна допомога, безо-платна технічна допомога юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних, спрямовується до фон-ду розвитку сільськогосподарського кооперативу, якщо інше не визначено при наданні відповідної субсидії (дотації), грошових та майнових пожерт-вувань, благодійних внесків, грантів, гуманітарної допомоги, безоплатної технічної допомоги.	відсутнє в законі GenG
7. Кошти фонду розвитку, а також майно, придбане за рахунок таких коштів, не можуть бути розподіле-ні між членами сільськогосподарського кооперативу.	відсутнє в законі GenG
8. Резервний фонд створюється для покриття шкоди від надзвичайних ситуацій та (або) для покриття можливих втрат (збитків) сільськогосподарського кооперативу.	врегульовано в статті 20 закону GenG
9. Резервний фонд формується за рахунок відраху-вань від прибутку сільськогосподарського коопера-тиву та за рахунок інших не заборонених законом надходжень. Розмір щорічних відрахувань до ре-зервного фонду передбачається статутом сільсько-господарського кооперативу.	врегульовано в статті 20 закону GenG
10. Сільськогосподарським кооперативом для забез-печення його статутної діяльності може бути прийня-то рішення про створення за рахунок цільових внесків членів кооперативу та інших не заборонених законом надходжень спеціального фонду, який використо-вується за рішенням органів управління сільськогос-подарського кооперативу на реалізацію цілей, визна-чених рішенням про створення спеціального фонду.	врегульовано в статті 20 закону GenG
Стаття 22	Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG
Паї членів сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в статті 21 закону GenG
1. Пай кожного члена сільськогосподарського коопе-ративу формується за рахунок його пайового внеску та у разі внесення – додаткових пайових внесків.	принципово врегульовано в статті 21 закону GenG

<p>2. Облік паїв ведеться у грошовій формі по кожному з членів сільськогосподарського кооперативу окремо. У випадку внесення пайового внеску (додаткового пайового внеску) у формі майна або майнового права грошова оцінка такого внеску здійснюється правлінням (головою сільськогосподарського кооперативу) у порядку, визначеному статутом сільськогосподарського кооперативу. Загальні збори сільськогосподарського кооперативу можуть прийняти рішення про проведення оцінки майна, яке вноситься як пайовий внесок (додатковий пайовий внесок), у порядку, передбаченому законодавством про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність, за рахунок коштів сільськогосподарського кооперативу.</p>	
<p>3. У разі незгоди члена сільськогосподарського кооперативу (особи, яка подала заяву про вступ до кооперативу) з оцінкою майна, внесеного ним як пайовий внесок (додатковий пайовий внесок), проведеною правлінням сільськогосподарського кооперативу (головою сільськогосподарського кооперативу), оцінка такого майна проводиться у порядку, встановленому законодавством про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність, за рахунок такого члена (такої особи).</p>	
<p>4. У випадках, коли як пайовий внесок (додатковий пайовий внесок) до сільськогосподарського кооперативу передається право користування майном (майнове право), розмір такого внеску визначається платою за користування, обрахованою за весь строк, на який передано право користування майном.</p>	
<p>5. Передача права користування земельною ділянкою як пайового внеску (додаткового пайового внеску) здійснюється відповідно до Земельного кодексу України.</p>	
<p>6. Розмір паю члена сільськогосподарського кооперативу залежить від його фактичного внеску до пайового фонду. Паї є персоніфікованими і в сумі визначають загальну частку кожного члена сільськогосподарського кооперативу у майні кооперативу.</p>	
<p>7. У разі виходу, виключення з сільськогосподарського кооперативу фізична чи юридична особа має право на повернення своєї загальної частки натурою, грошима або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їх вартості на момент виходу.</p>	<p>Це регулювання містить вибухівку. Кооперативи можуть час від часу нести втрати. Якщо так ставатиме, то члени кооперативу його залишатимуть і братимуть з собою свої частки. Це може вести до такої ситуації, в якій кооператив більше не буде в змозі виплатити своїм останнім десяти членам їхні частки. Наслідком цього буде банкрутство. Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 3</p>

<p>8. У разі виходу, виключення члена з сільськогосподарського кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична або юридична особа, яка внесла свій майновий пайовий внесок (додатковий пайовий внесок) у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі тієї ж земельної ділянки, яка була внесена як майновий пайовий внесок (додатковий пайовий внесок), в натурі (на місцевості). У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками чи іншими кредиторами.</p>	<p>Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 3</p>
<p>9. Строк та інші умови повернення члену сільськогосподарського кооперативу його загальної частки у майні кооперативу (паю) встановлюються статутом кооперативу; при цьому строк повернення зазначеної частки не може перевищувати двох років, а відлік його починається з 1 січня року, що настає за днем виходу або виключення такого члена з кооперативу. До моменту повернення паю така особа має права, передбачені цим Законом та статутом сільськогосподарського кооперативу для асоційованого члена такого кооперативу</p>	<p>Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 3</p>
<p>10. Право власності членів сільськогосподарського кооперативу – фізичних осіб на свою загальну частку успадковується відповідно до Закону.</p>	
<p>Стаття 23</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>Майнова відповідальність сільськогосподарського кооперативу та його членів</p>	<p>врегульовано в статті 27 закону GenG</p>
<p>1. Сільськогосподарський кооператив відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном. Порядок покриття завданих кооперативом збитків визначається його статутом.</p>	<p>врегульовано в статті 27 закону GenG</p>
<p>2. Сільськогосподарський кооператив не несе відповідальності за зобов'язаннями своїх членів.</p>	<p>врегульовано в статті 27 закону GenG</p>
<p>3. Члени сільськогосподарського кооперативу відповідають за зобов'язаннями кооперативу в межах свого паю, якщо інше не передбачено законом.</p>	<p>врегульовано в статті 27 закону GenG</p>
<p>Стаття 24</p>	
<p>Дохід та прибуток сільськогосподарського кооперативу та їх розподіл</p>	<p>врегульовано в статті 25 закону GenG, регулювання у законі GenG є недостатніми</p>
<p>1. Дохід сільськогосподарського кооперативу формується з надходжень у грошовій, матеріальній та нематеріальній формах від господарської та іншої діяльності кооперативу, а також інших не забороне-</p>	<p>торгівельно-правове питання, яке тут не повинно повторюватися</p>

них законодавством джерел.	
2. Прибуток сільськогосподарського кооперативу визначається шляхом зменшення суми доходу на суму витрат операційної діяльності, інших витрат відповідно до законодавства України, а також кооперативних виплат.	торгівельно-правове питання, яке тут не повинно повторюватися
3. Прибуток сільськогосподарського кооперативу розподіляється загальними зборами сільськогосподарського кооперативу за результатами його діяльності за рік у порядку, передбаченому статутом, у вигляді відрахувань до фондів кооперативу та виплат на паї членам кооперативу, у тому числі асоційованим. Загальні збори сільськогосподарського кооперативу вправі прийняти рішення про виключення прибутку чи його частини з розподілу між членами кооперативу.	врегульовано в статті 15 закону GenG, останнє положення є сумнівним, оскільки не наводиться причин, з яких ця процедура повинна застосовуватися, процедура порушує принцип дотримання рівності перед законом
Стаття 25	Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG
Кооперативні виплати членам сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в статті 26 закону GenG
1. Кооперативними виплатами сільськогосподарського кооперативу (крім кооперативу, який діє без мети одержання прибутку) є частина доходу сільськогосподарського кооперативу, що розподіляється між членами такого кооперативу пропорційно до частки кожного з них в обороті з відповідним кооперативом у порядку, визначеному правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу.	ця процедура проходить під визначенням "відшкодування/компенсація", врегульовано в статті 26 закону GenG
2. У випадку, якщо сільськогосподарський кооператив діє без мети одержання прибутку, кооперативними виплатами вважається повернення членам такого кооперативу частини попередньо надлишково сплаченої вартості наданих таким кооперативом послуг відносно їх фактичної вартості, що розподіляється за результатами фінансового року між його членами у порядку, визначеному правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу.	

<p>3. У випадку, якщо статутом сільськогосподарського кооперативу передбачено трудову участь членів кооперативу в його діяльності, члени кооперативу також отримують кооперативні виплати за трудову участь. Розмір таких кооперативних виплат визначається пропорційно до трудової участі члена кооперативу у порядку, визначеному правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу.</p>	<p>Це регулювання може бути протизаконним. Робочі досягнення, відповідно до соціально-правових регулювань, повинні обраховуватися у вигляді заробітної плати. Існує небезпека, що тут мова іде про склад правопорушення, що підлягає покаранню, в розрізі несплати витрат на соціальне страхування!!!!</p>
<p>4. Трудова участь члена сільськогосподарського кооперативу, що здійснюється на підставі трудового договору або цивільно-правового договору з кооперативом, не враховується при визначенні розміру кооперативних виплат такому члену кооперативу.</p>	
<p>5. Кооперативні виплати не належать до оплати праці.</p>	<p>допоки це не стосується абзацу 3</p>
<p>Стаття 26</p>	<p>Регулювання з цієї статті діють не лише для сільськогосподарських кооперативів, тому вони належать до Закону GenG</p>
<p>Виплати на паї</p>	<p>врегульовано в статті 26 закону GenG</p>
<p>1. Виплатами на паї є розподіл прибутку або частини прибутку сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку, між його членами, асоційованими членами пропорційно до розміру паю кожного члена, асоційованого члена сільськогосподарського кооперативу.</p>	
<p>2. Виплати на паї можуть здійснюватися у грошовій формі, товарами, цінними паперами, а також у формі збільшення паю та в інших формах, передбачених статутом відповідного сільськогосподарського кооперативу. Рішення про проведення виплат на паї приймається загальними зборами сільськогосподарського кооперативу. Загальна сума виплат на паї не може перевищувати 80 відсотків прибутку до розподілу.</p>	
<p>Розділ VI</p>	
<p>ОБ'ЄДНАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ</p>	<p>врегульовано в Розділі III Закону про кооперацію - розділ належить не до Закону про сільськогосподарські кооперативи, а до Закону GenG</p>
<p>Стаття 27/28</p>	
<p>Право сільськогосподарських кооперативів на об'єднання.</p>	<p>В чому полягає різниця між об'єднаннями та союзами? Повинні створюватися паралельні структури, які в кінці кінців вимагатимуть від кооперативів більших фінансових витрат?</p>

<p>1. Сільськогосподарські кооперативи можуть утворювати сільськогосподарські кооперативні об'єднання. Сільськогосподарські кооперативні об'єднання можуть бути засновниками та членами інших сільськогосподарських кооперативних об'єднань.</p>	
<p>2. Сільськогосподарські кооперативні об'єднання утворюються і проводять свою діяльність та припиняються на засадах та в порядку, передбачених цим Законом для сільськогосподарських кооперативів, з урахуванням таких особливостей:</p>	
<p>1) засновниками та членами сільськогосподарського кооперативного об'єднання можуть бути сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання;</p>	
<p>2) сільськогосподарське кооперативне об'єднання утворюється за рішенням не менше двох засновників;</p>	
<p>3) найменування сільськогосподарського кооперативного об'єднання повинно містити інформацію про його організаційно-правову форму – «сільськогосподарське кооперативне об'єднання» та назву, яка містить власну назву та може містити інформацію про вид його діяльності;</p>	
<p>4) на сільськогосподарські кооперативні об'єднання не поширюються положення частини десятої статті 16 цього Закону.</p>	
<p>Стаття 28</p>	<p>Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 4</p>
<p>Особливості утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативних об'єднань</p>	<p>В чому полягає різниця між об'єднаннями та союзами? Повинні створюватися паралельні структури, які в кінці кінців вимагатимуть від кооперативів більших фінансових витрат?</p>
<p>1. Сільськогосподарські кооперативи (сільськогосподарські кооперативні об'єднання) можуть на добровільній основі об'єднуватися в асоціації сільськогосподарських кооперативів (спілки, ліги, альянси та інші форми об'єднань сільськогосподарських кооперативів) з метою забезпечення координації діяльності своїх членів, створення інших сприятливих умов діяльності сільськогосподарських кооперативів, що входять до складу таких асоціацій.</p>	
<p>2. Асоціація сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) може бути заснована не менш як двома сільськогосподарськими кооперативами (сільськогосподарськими кооперативними об'єднаннями). Засновником та членом асоціації також може бути інша асоціація сільськогосподарських кооперативів.</p>	

3. Асоціація сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) діє на основі свого статуту, при цьому його члени зберігають свою самостійність та права юридичної особи.	
4. Асоціації сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) діє зі статусом юридичної особи та є непідприємницьким товариством.	
5. Основними функціями асоціації сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) є:	
1) координація і сприяння розвитку об'єднань сільськогосподарських виробників, пропаганда ідей і принципів сільськогосподарської кооперації;	
2) захист прав, майнових та економічних інтересів сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань), їх членів, наданням їм юридичної, методичної та іншої необхідної практичної допомоги, в тому числі розроблення документів щодо діяльності сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань);	
3) представництво інтересів сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) у державних органах та органах місцевого самоврядування, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, міжнародних взаємовідносин, сприяння залученню інвестицій;	
4) сприяння у питаннях матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань);	
5) участь у формуванні ринкової інфраструктури, розвитку інформаційних та освітніх послуг для своїх членів;	
6) сприяння у впровадженні нової техніки, технології, організація обміну досвідом, науково-технічною інформацією;	
7) здійснення міжнародного співробітництва у сфері сільськогосподарської кооперації;	
8) інші функції, передбачені статутом асоціації у разі, якщо вони не суперечать законам України.	
6. Фінансування діяльності асоціацій сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) здійснюється за рахунок вступних, членських, цільових та інших внесків сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань), які об'єдналися в таку	

асоціацію, та інших не заборонених законом джерел.	
Розділ VII	
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.	Врегульовано в Розділі VI закону GenG, Розділ не належить до Закону про сільськогосподарські кооперативи
КООПЕРАТИВНА ОСВІТА	
Стаття 29	
Міжнародне співробітництво у сфері сільськогосподарської кооперації	
1. Сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання, громадські спілки, утворені з метою сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації, мають право вступати до міжнародних кооперативних організацій з метою розвитку співробітництва з сільськогосподарськими кооперативами різних країн.	
2. Сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання, громадські спілки, утворені з метою сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації, самостійно встановлюють міжнародні зв'язки з організаціями зарубіжних країн, беруть участь у Міжнародному кооперативному альянсі та здійснюють інші зв'язки з міжнародними організаціями, сприяють розвитку співробітництва та солідарності учасників кооперативного руху різних країн, пропаганді своїх принципів і цінностей.	
Стаття 30	
Кооперативна освіта	
1. Одним із пріоритетних завдань сільськогосподарського кооперативу є кооперативна освіта, що передбачає здійснення заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації членів сільськогосподарських кооперативів, членів органів управління і найманих працівників, інформування громадськості про сутність і переваги сільськогосподарської кооперації.	
2. Забезпечення здійснення кооперативної освіти покладається на органи управління сільськогосподарського кооперативу.	
3. Загальними зборами сільськогосподарського кооперативу щорічно оцінюється стан розвитку кооперативної освіти та її вплив на розвиток кооперативу.	

<p>4. Сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання та громадські спілки, утворені з метою сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації, проводять виховну, інформаційну і просвітницьку роботу в громадах, на території яких провадиться їх діяльність, а також у центрах формальної та неформальної освіти.</p>	
<p>5. Фінансування здійснення сільськогосподарським кооперативом заходів кооперативної освіти здійснюється за рахунок коштів фонду розвитку такого кооперативу.</p>	
<p>6. Участь сільськогосподарського кооперативу у здійсненні кооперативної освіти може здійснюватися також через сільськогосподарські кооперативні об'єднання та громадські спілки, утворені з метою сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації, членом яких він є.</p>	
<p>Розділ VIII</p>	
<p>ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ</p>	<p>Розділ не належить до Закону про сільськогосподарські кооперативи, на крайній випадок в якості положення у преамбулі.</p>
<p>Стаття 31</p>	
<p>Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів</p>	
<p>1. Основним завданням державної політики з підтримки сільськогосподарської кооперації є створення сприятливих умов для утворення, становлення і розвитку сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) шляхом формування сприятливої податкової, фінансово-кредитної, інвестиційної політики щодо їх діяльності.</p>	
<p>2. Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування забезпечують сприяння розвитку і зміцненню економічної самостійності сільськогосподарських кооперативів та їх членів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань, підвищенню ефективності їх діяльності, не допускають будь-яких обмежень господарської активності та ініціативи таких кооперативів (об'єднань), вільної і рівноправної їх участі на ринках товарів, робіт і послуг.</p>	
<p>3. Держава сприяє підготовці висококваліфікованих кадрів для системи сільськогосподарської кооперації, розвитку мережі кооперативної освіти, проведенню наукових досліджень з питань сільськогосподарської кооперації.</p>	

4. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів здійснюється відповідно до державних та регіональних програм за рахунок державного і місцевих бюджетів у порядку, встановленому законом.	
Стаття 32	
Агенція сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації	Принципова проблема, дивись спеціальне роз'яснення № 4
1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, з метою ефективної реалізації державної політики підтримки сільськогосподарської кооперації може заснувати агенцію сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації.	
2. Співзасновниками агенції сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації можуть також бути сільськогосподарські дорадчі служби, спеціалізовані вищі навчальні заклади та наукові установи, громадські спілки, утворені з метою сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації, інші громадські об'єднання, діяльність яких має на меті розвиток сільського господарства та/або сільської місцевості.	
3. Агенція сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації є неприбутковою установою, що утворюється на засадах партнерства між державним, приватним та громадським секторами на підставі цього та інших законів України.	
Агенція сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації не може бути бюджетною установою.	
4. Структура, порядок діяльності та повноваження органів управління агенції сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації визначаються законодавством України та положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України.	
5. Агенція сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації:	
<ul style="list-style-type: none"> • здійснює інформаційну, консультативну та методологічну допомогу в розробленні і реалізації заходів щодо поширення та запровадження досвіду створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань), у тому числі шляхом поширення відповідної інформації на інтернет-ресурсах; 	
<ul style="list-style-type: none"> • розробляє пропозиції зі створення сприятливої податкової, фінансово-кредитної, інвестиційної політики щодо діяльності сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань), державної підтримки сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських коопе- 	

ративних об'єднань) відповідно до законодавства;	
<ul style="list-style-type: none"> • забезпечує сприяння підготовці, перепідготовці та підвищення кадрів сільськогосподарської кооперації, проведенню наукових досліджень з питань сільськогосподарської кооперації; 	
<ul style="list-style-type: none"> • бере участь у підготовці проектів законів та інших нормативно-правових актів щодо сільськогосподарської кооперації; 	
<ul style="list-style-type: none"> • сприяє розвитку міжнародного співробітництва у сфері сільськогосподарської кооперації; 	
<ul style="list-style-type: none"> • здійснює інші повноваження, передбачені законодавством України. 	
Стаття 33	
Державний контроль за діяльністю сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань)	
Державний контроль за діяльністю сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) здійснюється відповідними органами державної влади в межах їх компетенції, встановленої законом.	
Розділ VII	Розділ стосується всіх кооперативів, він належить до Закону GenG.
ПРИПИНЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ	
Стаття 34	
Припинення сільськогосподарського кооперативу	врегульовано в статті 29 закону GenG
1. Припинення сільськогосподарського кооперативу здійснюється шляхом:	не вистачає передбаченого в статті 29 закону GenG ліквідації за рішенням загальних зборів кооперативу
1) реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) за рішенням загальних зборів такого кооперативу у порядку, визначеному законодавством та статутом кооперативу;	
2) ліквідації за рішенням загальних зборів такого кооперативу у порядку, визначеному законодавством та статутом кооперативу, або у випадках, передбачених законом, – за рішенням суду.	
2. Припинення сільськогосподарського кооперативу як юридичної особи відбувається в порядку, визначеному Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань".	
3. У разі реорганізації сільськогосподарського кооперативу права та обов'язки сільськогосподарського кооперативу переходять до його правонаступників.	

<p>4. У разі ліквідації сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку, його майно та кошти, що залишилися після задоволення вимог кредиторів сільськогосподарського кооперативу, здійснення виплат членам кооперативу на паї, кооперативних виплат, оплати праці, розрахунків із сільськогосподарським кооперативним об'єднанням, членом якого він є (крім майна та коштів фонду розвитку), розподіляються між членами кооперативу у порядку, визначеному статутом відповідного сільськогосподарського кооперативу. Майно та кошти фонду розвитку сільськогосподарського кооперативу, який діє з метою одержання прибутку, не підлягають поділу між його членами і передаються за рішенням загальних зборів такого кооперативу іншому сільськогосподарському кооперативу, сільськогосподарському кооперативному об'єднанню (для зарахування до Фонду розвитку такого кооперативу, кооперативного об'єднання), а в разі неприйняття такого рішення зараховуються відповідно до закону до державного або місцевого бюджету.</p>	<p>Це регулювання перешкоджатиме розвитку кооперативів. Член кооперативу надає у розпорядження частину його майна, для того, щоб кооператив міг працювати (капітал, праця, земля). Член кооперативу знає, що він не матиме претензій на заощадження та резерви кооперативу, допоки цей кооператив живе (працює). Однак, якщо кооператив вмирає, аналогічно до спадкового права, спадкова маса кооперативу повинна розподілитися між тими, хто працював, для того, щоб вона створилася. З цієї причини незрозуміло, в кооперативах, які хочуть отримувати прибуток, чому їхні майнові цінності не підуть до тих, хто їх створював.</p>
<p>5. У разі ліквідації сільськогосподарського кооперативу, який діє без мети одержання прибутку, його майно та кошти після задоволення вимог кредиторів сільськогосподарського кооперативу, здійснення кооперативних виплат членам такого кооперативу, оплати праці, розрахунків із сільськогосподарським кооперативним об'єднанням, членом якого він є, передаються за рішенням загальних зборів такого кооперативу іншому сільськогосподарському кооперативу (сільськогосподарському кооперативному об'єднанню), який (яке) діє без мети одержання прибутку, або іншому сільськогосподарському кооперативу, сільськогосподарському кооперативному об'єднанню, який (яке) діє з метою одержання прибутку (для зарахування до фонду розвитку такого кооперативу, кооперативного об'єднання), а в разі неприйняття такого рішення – зараховуються відповідно до закону до державного або місцевого бюджету.</p>	
<p>6. Якщо вартості майна сільськогосподарського кооперативу, щодо якого прийнято рішення про ліквідацію, недостатньо для задоволення вимог кредиторів, ліквідатор (ліквідаційна комісія) зобов'язаний звернутися до господарського суду із заявою про порушення справи про банкрутство такого сільськогосподарського кооперативу відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"</p>	

Розділ ІХ	
ПРИКІНЦЕВІ І ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	немає коментарю до цього Розділу
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.	
2. Визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Відо-мости Верховної Ради, 1997 р., № 39, ст. 261; 2013, № 50, ст. 698).	
3. Внести зміни до таких законодавчих актів:	
1) Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити статтею 1141 такого змісту:	
«Стаття 1141. Сільськогосподарський кооператив, сільськогосподарське кооперативне об'єднання	
1. Для провадження спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб фізичні та/або юридичні особи, які є виробниками сільськогосподарської продукції, можуть утворювати сільськогосподарські кооперативи, а сільськогосподарські кооперативи – сільськогосподарські кооперативні об'єднання.	
2. Відносини, пов'язані із створенням та діяльністю сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань регулюються цим Кодексом, а також законом про сільськогосподарську кооперацію, іншими законами»; 2) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):	
статтю 84 доповнити словами: «чи сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання, які діють з метою одержання прибутку»;	
у статті 86 слова та знаки «(кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян тощо)» замінити словами та знаками «(сільськогосподарські кооперативи та сільськогосподарські кооперативні об'єднання, які діють без мети одержання прибутку, інші кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян тощо)»;	
3) у Законі України «Про кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35; 2013, № 50, ст. 698:	
частину другу статті 5 викласти в такій редакції:	

«Правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування сільськогосподарської кооперації, порядок утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»»;	
друге речення частини першої статті 26 виключити.	
4. Сільськогосподарські виробничі кооперативи, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи та утворені відповідно до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, які зареєстровані на момент набрання чинності цим Законом, мають бути перереєстровані у сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання відповідно протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом.	
5. Сільськогосподарські виробничі кооперативи, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи та утворені відповідно до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, які зареєстровані на момент набрання чинності цим Законом, зберігають всі права та обов'язки, які вони мали на момент набрання чинності цим Законом, до моменту їх перереєстрації, але не більше як три роки.	
6. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:	
·прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;	
·привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;	
·забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом	